

Certificatenmarkt- rapport 2023 – 2024

27/01/2025

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
1 Inleiding	6
1.1 De levensloop van een steuncertificaat	6
1.2 Methodologie Certificatenmarktrapport - handelsperiodes	7
1.3 Interactieve dashboards.....	8
2 Uitreiking van steuncertificaten	9
2.1 Opzet analyse	9
2.2 Aantal uitreikingen per productiejaar	10
2.3 Aantal uitreikingen per handelsperiode.....	11
3 Handel in steuncertificaten	13
3.1 Bilaterale handel	13
3.1.1 Aantal verhandelde steuncertificaten	14
3.1.2 Steuncertificaatprijzen	16
3.2 Minimumsteun	19
3.2.1 Aantal steuncertificaten overgedragen tegen minimumsteun.....	20
3.2.2 Bedragen uitbetaald door de netbeheerders	22
3.3 Concentratie certificatenmarkten	23
4 Verkoop door de netbeheerders	26
4.1 Analyse	26
4.1.1 Opzet analyse	26
4.1.2 Aantal steuncertificaten verkocht door de netbeheerders	26
4.1.3 Prijzen bij verkopen door de netbeheerders	28
4.1.4 Aantal kopers bij de netbeheerders	29
4.2 Beoordeling veilingen netbeheerders	29
4.2.1 Resultaten veilingen	30
4.2.2 Beoordeling veilingen	31
4.2.3 Verkopen buiten de veilingen.....	31
5 Certificatenverplichtingen	32
5.1 Berekening aantal vereiste steuncertificaten	32
5.2 Resultaten indiening.....	34
6 Steuncertificatenoverschot	37

6.1	De opkoopregeling	37
6.2	Overschotten	38
6.3	Portefeuilles	39
7	Vooruitblik	41

Voorwoord

Eén van onze taken is het toezicht houden op de certificatenmarkt en de certificatenverplichtingen. Daarnaast houden we ook toezicht op de netbeheerders, meer bepaald hoe zij de steuncertificaten, opgekocht aan minimumsteun, terug op de markt brengen. Via het Certificatenmarktrapport geven we inzicht in de invulling en resultaten van deze taken. Het rapport bevat een overzicht en analyse van de markten voor groenestroom- en warmtekrachtcertificaten (GSC en WKC).

We streven naar meer transparantie via interactieve dashboards op onze website. Hiermee kunnen alle geïnteresseerde partijen op elk moment informatie over de certificatenmarkt raadplegen. We houden deze informatie actueel door dagelijks, maandelijks of jaarlijks nieuwe data op deze dashboards te publiceren.

Een belangrijke wijziging die plaatsvond in de handelsperiode 2023-2024 was het verschuiven van de deadline van het quotum van 30 april 2024 naar 31 oktober 2024. Deze vijf bijkomende maanden hadden geen impact op het aantal in te dienen steuncertificaten, aangezien dit berekend wordt op basis van de afnamecijfers van 2023. Wel gaf het de toegangshouders meer tijd om de nodige certificaten te bekomen. Bijkomend dient opgemerkt te worden dat de vergelijkbaarheid van de verschillende handelsperiodes bemoeilijkt wordt door de verschillende duurtijden (12 maanden, 13 maanden, 18 maanden).

Door een lagere elektriciteitsafname in 2023 ten opzichte van 2022 was de certificatenverplichting lager, wat gunstig was voor het indienen van GSC. Echter, ondanks de langere handelsperiode, werden er minder GSC uitgereikt, wat de aanhoudende schaarste benadrukt.

Tegelijkertijd steeg het aantal uitgereikte WKC met bijna 40% ten opzichte van de vorige handelsperiode. In combinatie met een lager aantal in te dienen WKC, benadrukt dit het structurele overschot op de WKC-markt waarmee de sector al jaren kampt.

In tegenstelling tot de voorbije jaren, werden er deze handelsperiode geen steuncertificaten opgekocht door de Vlaamse Overheid bij de distributienetbeheerders. Het reeds beperkte overschot aan GSC werd op die manier niet nog verder verkleind. Er moet namelijk een zeker overschot zijn opdat de markt goed zou werken. In plaats van het toepassen van de opkoopregeling, werden de distributienetbeheerders door de Vlaamse Overheid vergoed voor de steuncertificaten die met verlies op de veilingen werden verkocht.

De GSC-markt kende tijdens de handelsperiode 23-24 hogere prijzen dan in de vorige handelsperiode, met een maximumprijs van €110. Het aanbod daalt ieder jaar, terwijl de vraag hoog blijft. Dit bevestigt de krapte op te markt. Op de WKC-markt zien we het omgekeerde gebeuren, en is het aanbod veel groter dan de vraag. Dit maakt het voor netbeheerders steeds moeilijker om WKC via veilingen terug op de markt te brengen. Toch was er in de handelsperiode 23-24 sprake van toenemende prijsvolatiliteit op de WKC-markt, met vaker hogere prijzen in vergelijking met de handelsperiode 22-23.

Vanwege de latere quotumdeadline hebben Elia en Fluvius elk een extra veiling georganiseerd, zodat toegangshouders die eind april 2024 nog niet alle benodigde certificaten hadden, deze alsnog konden verkrijgen vóór de nieuwe deadline. Uiteindelijk hebben, op drie na, alle toegangshouders aan hun certificatenverplichtingen voldaan.

De volgende handelsperiode (november 2024 – oktober 2025) bestaat uit 12 maanden, waardoor het effect van de vijf maanden extra tijd van de meest recente handelsperiode verdwijnt.

Wij blijven onze expertise aanbieden ter ondersteuning van het beleid.

Pieterjan Renier
Algemeen directeur

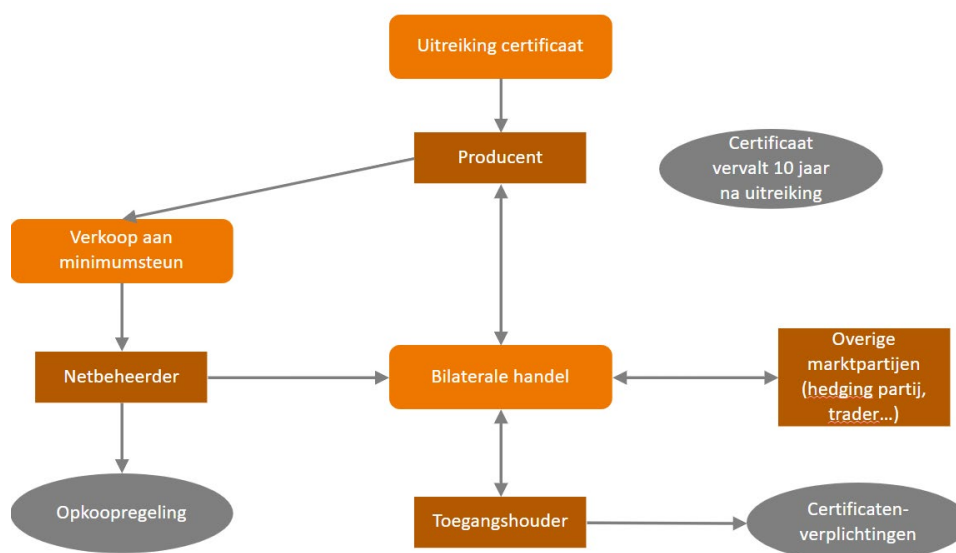
1 Inleiding

Dit rapport analyseert de evoluties op de markten van de groenestroom- (GSC) en warmtekrachtcertificaten (WKC). Als leidraad volgt het daarbij de verschillende stappen in de levensloop van een steuncertificaat.

In dit hoofdstuk vindt u meer uitleg over deze levensloop, lichten we onze aanpak bij de analyse van de gegevens toe en stellen we de interactieve dashboards voor.

1.1 De levensloop van een steuncertificaat

Dit rapport is opgesplitst in de verschillende fases van de levensloop van een Vlaams steuncertificaat, zoals weergegeven in Figuur 1.

Figuur 1: Een overzicht van de levensloop van een steuncertificaat.

In een eerste stap worden steuncertificaten **uitgereikt** aan producenten met installaties die in aanmerking komen. Ze krijgen steuncertificaten voor elke schijf aan opgewekte energie in de betreffende installaties (zie hoofdstuk 2).

De producent kan de certificaten verhandelen via **bilaterale handel** met andere partijen (zie sectie 3.1), of hij kan het certificaat verkopen tegen **minimumsteun**. Hierbij is de netbeheerder verplicht het certificaat op te kopen tegen een decretaal bepaalde prijs (zie sectie 3.2).

De **netbeheerders** brengen de certificaten opgekocht tegen minimumsteun weer op de markt, voornamelijk door middel van veilingen. De Vlaamse Nutsregulator beoordeelt deze verkopen (zie hoofdstuk 4).

Uiteindelijk moeten de toegangshouders een bepaald aantal steuncertificaten inleveren om te voldoen aan de **certificatenverplichtingen** (zie hoofdstuk 5).

Om de markt goed te laten werken, moeten er meer steuncertificaten op de markt zijn dan dat er nodig zijn voor de certificatenverplichtingen. Om het steuncertificatenoverschot onder controle te houden, is de **opkoopregeling** in het leven geroepen, waarmee steuncertificaten uit de markt worden gehaald. In tegenstelling tot voorgaande jaren, was er afgelopen handelsperiode geen opkoop van steuncertificaten. Meer uitleg hierover vindt u in hoofdstuk 6.

Uiteindelijk eindigt de levensloop van een steuncertificaat op één van de volgende drie manieren:

1. Een toegangshouder dient het certificaat in om te voldoen aan de certificatenverplichtingen;
2. De Vlaamse Overheid koopt het certificaat op in de opkoopregeling (niet van toepassing in voorgaande handelsperiode);
3. Het certificaat vervalt 10 jaar na uitreiking wanneer het niet tijdig is gebruikt in één van de voorgaande opties.

1.2 Methodologie Certificatenmarktrapport - handelsperiodes

De drijvende kracht achter de steuncertificatenhandel zijn de certificatenverplichtingen: elk jaar moeten toegangshouders een bepaald aantal steuncertificaten indienen. In 2022 werd voor de eerste keer ingediend op 30 april, voordien lag de deadline op 31 maart. In 2024 werd de deadline verschoven naar 31 oktober.

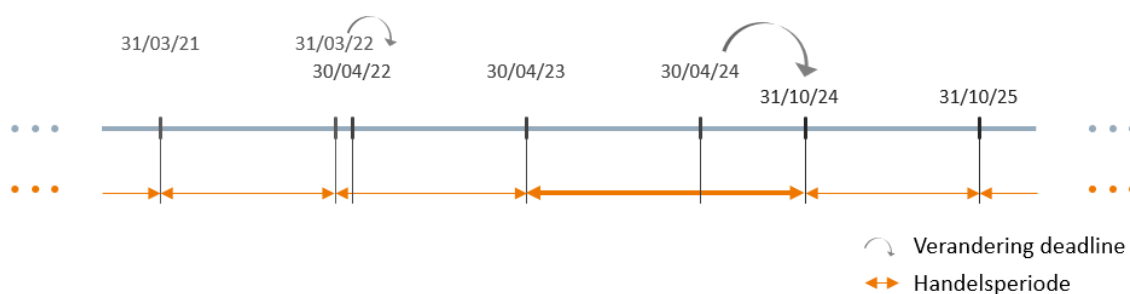
In dit rapport groeperen we alle handelstransacties per handelsperiode. De handelsperiode start telkens op de eerste dag na de deadline van jaar n en eindigt op de dag van de deadline van jaar n+1. Door de verandering van de deadline wordt er uitzonderlijk afgeweken van dit systeem:

- De handelsperiode 2021-2022 loopt van 1/04/2021 tot en met 31/03/2022, ook al was de deadline al veranderd van 31 maart naar 30 april. Doordat de verandering pas 30 maart 2022 was doorgevoerd, was bijna 99% van alle steuncertificaten al ingediend op 31 maart. Door de handelsperiode uitzonderlijk nog op 31 maart te laten eindigen, geeft de analyse een zo correct mogelijk beeld van de certificatenmarkt in aanloop naar de indiening.
- De handelsperiode 2022-2023 loopt van 1/04/2022 tot en met 30/04/2023 en is 13 maanden lang. Het begin van de handelsperiode valt niet samen met de indieningsdeadline die eraan vooraf ging (30/04/2022). Het komt wel overeen met de dag volgend op het einde van de handelsperiode 2021-2022 (zie punt hierboven). Zo slaan we geen maand over in de analyse.
- De handelsperiode 2023-2024 loopt van 01/05/2023 tot en met 31/10/2024. Op 25 april 2024 trad een wijzigingsdecreet van het Energiedecreet in werking, waardoor de deadline voor de certificatenverplichting werd verschoven van 30 april naar 31 oktober¹.

¹ Zie artikelen 90 en 91 van het wijzigingsdecreet van het Energiedecreet:

<https://www.vlaamsparlament.be/nl/parlementaire-documenten/parlementaire-initiatieven/1802114>

Figuur 2 illustreert hoe de handelsperiodes juist zijn opgesteld.

Figuur 2: De deadlines en handelsperiodes voor de afgelopen en toekomstige jaren. De verandering van de deadline en de verschillende handelsperiodes staan aangeduid. De handelsperiode 23-24 loopt uitzonderlijk van 01/04/2023 tot en met 31/10/2024 en staat met een dikkere pijl aangeduid.

1.3 Interactieve dashboards

Op onze website² vindt u verschillende interactieve dashboards over de steuncertificatenmarkt. Vergeleken met het Certificatenmarktrapport, vindt u er meer historiek, exacte waarden en krijgt u ook de mogelijkheid om deze waarden te downloaden en er zelf mee aan de slag te gaan.

Het Certificatenmarktrapport blijft wel de plek waar u inzichten en analyses van de certificatenmarkt kan vinden.

Doorheen het rapport vindt u bij verschillende secties de link naar het bijhorende dashboard.

² <https://www.vlaamsenutsregulator.be/nl/energiemarkt-cijfers>

2 Uitreiking van steuncertificaten

Interactief dashboard

https://dashboard.vreg.be/report/DMR_Steuncertificaten_Uitreikingen.html

De Vlaamse Nutsregulator reikt zowel GSC als WKC uit. Dit gebeurt op basis van gegevens verstrekt door het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) en de netbeheerders. U vindt meer informatie over de uitreiking op onze website³.

2.1 Opzet analyse

Aanvaardbare steuncertificaten

Het algemene principe stelt dat er voor elke MWh aan groene stroomproductie of warmtekrachtproductie een aanvaardbare GSC of WKC wordt uitgereikt, maar dit is niet altijd het geval. Dit komt doordat de steunperiode voor bepaalde installaties is afgelopen, door de bandingfactoren⁴ en door volgende installaties die geen (aanvaardbare) GSC of WKC (meer) ontvangen⁵:

- PV-installaties van maximaal 10 kW gekeurd vanaf 14 juni 2015,
- Nieuwe PV-installaties geïnstalleerd vanaf 17 juli 2021,
- Warmte-krachtkoppelingsinstallaties in dienst genomen voor 1 januari 2002 en sindsdien niet meer grondig gewijzigd.

Daarnaast neemt het aantal aanvaardbare WKC ook degressief af bij installaties met startdatum voor 1 januari 2013. Meer informatie hierover vindt u op de website van VEKA⁵.

Bij deze analyse beschouwen we enkel aanvaardbare steuncertificaten.

Timing elektriciteitsopwekkingen ten opzichte van bijhorende uitreikingen

Door de administratieve doorlooptijd zijn er uitreikingen die plaatsvinden na de indieningsdeadline van het jaar n+1, ook al vond de bijhorende elektriciteitsproductie al plaats in het jaar n. De reden hiervoor is dat er voor de meeste technologieën steeds een vertraging van verschillende maanden zit tussen productie, aanvraag van certificaten, rapportering van meetresultaten, verwerking van de meetdata, controle van alle toekenningsvoorwaarden en uiteindelijke toekenning.

In de analyse beschouwen we twee tijdstippen. Ten eerste is er het tijdstip van de elektriciteitsproductie die heeft geleid tot de uitreiking (sectie 2.2). Ten tweede is er het tijdstip van de uitreiking zelf (sectie 2.3).

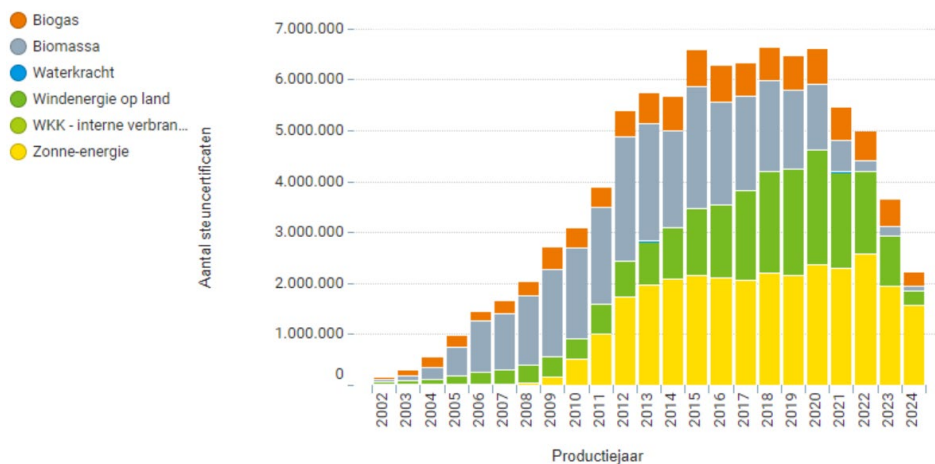
³ <https://www.vlaamsenutsregulator.be/nl/algemene-info-over-steuncertificaten>

⁴ <https://www.vlaanderen.be/bouwen-wonen-en-energie/groene-energie/certificatensteun-voor-groene-energie-en-wkk/bandingfactor-en-onrendabele-top>

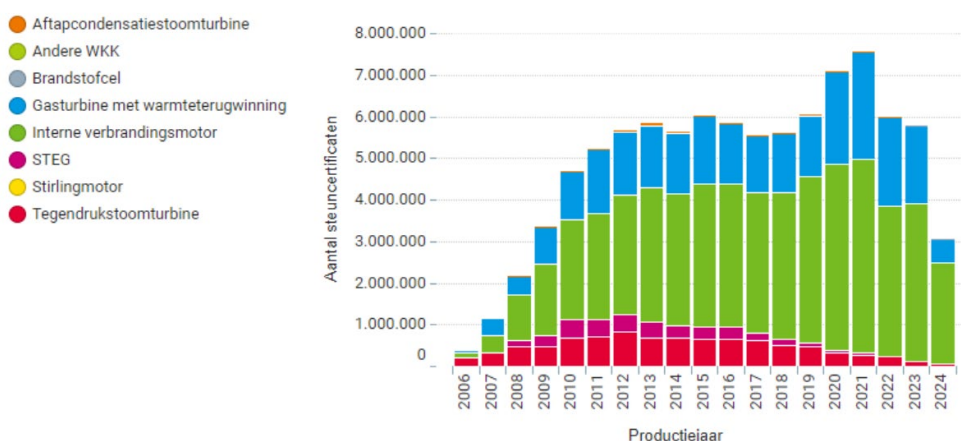
⁵ <https://www.vlaanderen.be/bouwen-wonen-en-energie/groene-energie/certificatensteun-voor-groene-energie-en-wkk/groenestroomcertificaten> en <https://www.vlaanderen.be/bouwen-wonen-en-energie/groene-energie/certificatensteun-voor-groene-energie-en-wkk/warmte-krachtcertificaten>

2.2 Aantal uitreikingen per productiejaar

Figuur 3 en Figuur 4 tonen het aantal uitgereikte en aanvaardbare GSC en WKC per jaar waarin de bijhorende elektriciteit werd opgewekt. De aantallen zijn een momentopname op 1 november 2024. De cijfers van de recente jaren in Figuur 3 en Figuur 4 zijn niet definitief, hiervoor verwijzen we naar onze opmerking hierboven. Voor de meest recente cijfers kunt u terecht op het dashboard⁶, dit wordt maandelijks geüpdatet.

Figuur 3: Het aantal uitgereikte GSC per productiejaar en per energiebron op 1 november 2024.

Figuur 4: Het aantal uitgereikte WKC per productiejaar en per technologie op 1 november 2024.

⁶ https://dashboard.vreg.be/report/DMR_Steuncertificaten_Uitreikingen.html

Op basis van de voorlopige cijfers toont Figuur 3 dat het aantal GSC-uitreikingen in 2023 en 2024 opvallend lager ligt. Het valt op dat de uitreikingen voor zonne-energie een dalende trend vertoont. Daarnaast neemt ook het aantal uitreikingen voor windenergie af. Ook biogas en biomassa blijven in dalende lijn gaan. Een deel van deze installaties komen aan het einde van hun steunperiode en krijgen geen GSC meer.

Toch blijven we wijzen op het feit dat de uitreikingen voor 2023 en 2024 nog niet definitief zijn en deze cijfers dus nog kunnen veranderen. Ook hebben grondstofprijzen en menselijke keuzes een grote invloed op het aantal uitreikingen omdat ze mee bepalen hoe vaak een bepaalde installatie actief is gedurende een jaar. De energiecrisis heeft ook een invloed gehad op het aantal uitreikingen. De bandingfactoren⁴ zijn immers afhankelijk van de energieprijzen. Hoe hoger de energieprijzen, hoe lager de bandingfactoren en hoe lager het aantal uitreikingen voor een bepaald jaar.

Figuur 4 toont dat het aantal uitgereikte WKC in 2023 in lijn lag met het aantal uitreikingen in 2022. De voorlopige cijfers over 2024 tonen een afname van het aantal uitreikingen bij alle technologieën. Steeds minder warmte-krachtkoppelinginstallaties komen in aanmerking voor WKC en bij installaties met startdatum voor 1 januari 2013 daalt het aantal uitreikingen door de degressiviteit⁷. Daarnaast kan er vertraging zijn bij het toekennen van certificaten wegens het ontbreken van meetgegevens, meetgegevens werden niet op tijd bezorgd, het niet voldoen aan wettelijke verplichtingen, ...

2.3 Aantal uitreikingen per handelsperiode

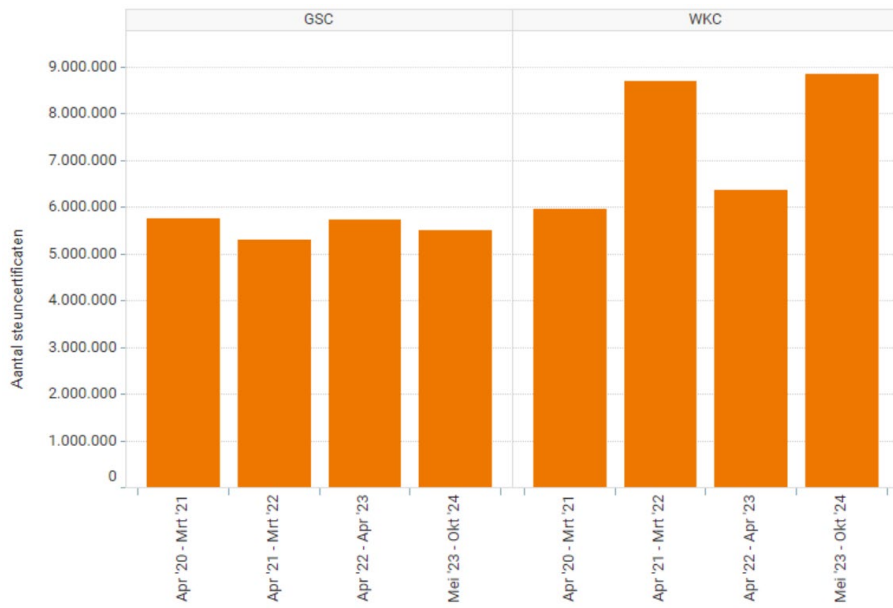
Het aantal steuncertificaten uitgereikt in een bepaalde handelsperiode vindt u in Figuur 5. In de handelsperiode 23-24 werden in totaal 5.504.572 GSC uitgereikt. Het aantal uitreikingen lag 4% lager dan in de handelsperiode 22-23. Daarnaast werden er 8.841.923 WKC uitgereikt in handelsperiode 23-24, wat een stijging is met 39% ten opzichte van handelsperiode 22-23. Het aantal WKC-uitreikingen ligt hierdoor opnieuw op het niveau van 21-22.

Merk op dat de handelsperiodes 22-23 13 maanden lang was en handelsperiode 23-24 uitzonderlijk 18 maanden lang was (zie sectie 1.2), wat de resultaten kan vertekenen.

Zoals aangegeven in sectie 2.2 lag het aantal GSC-uitreikingen lager dan verwacht. Dit komt in onderstaande figuur minder tot uiting aangezien het over een handelsperiode van 18 maanden gaat, terwijl Figuur 3 telkens over een periode van 12 maanden gaat. Doordat de handelsperiode 23-24 extra lang was, was er meer tijd om GSC uit te reiken. De handelsperiode 24-25 zal opnieuw 12 maanden zijn, waardoor enige vertraging in het uitreiken van GSC erg voelbaar kan zijn op de GSC-markt.

In Figuur 5 valt overigens erg duidelijk op te merken dat het aantal WKC-uitreikingen erg hoog is. Dit grote aanbod in combinatie met een lage vraag zorgt voor grote WKC-overschotten die aan lage prijzen moeten worden verkocht. Meer informatie vindt u in secties 3.2 en 4.1.3.

⁷ <https://www.vlaanderen.be/bouwen-wonen-en-energie/groene-energie/certificatensteun-voor-groene-energie-en-wkk/warmte-krachtcertificaten/degressiviteit>

Figuur 5: Het aantal uitreikingen van GSC (links) en WKC (rechts), per handelsperiode.

3 Handel in steuncertificaten

Nadat steuncertificaten zijn uitgereikt, kunnen ze verhandeld worden. Dit kan via bilaterale handel, waarbij de certificaten worden verkocht aan een andere partij tegen een onderhandelde prijs (sectie 3.1), of via het systeem van de minimumsteun (sectie 3.2). Hierbij kopen de netbeheerders de certificaten verplicht op tegen een decretaal bepaalde prijs. Sectie 3.3 bekijkt de concentratie van de certificatenmarkt.

De netbeheerders brengen de opgekochte certificaten weer op de markt, dit wordt in detail in hoofdstuk 4 besproken.

3.1 Bilaterale handel

Interactief dashboard

https://dashboard.vreg.be/report/DMR_Steuncertificaten_BilateraleHandel.html

Opzet analyse

Het VREG-platform registreert alle steuncertificatentransacties en is de bron van de gebruikte gegevens. De volgende transacties nemen we niet mee in de analyse:

- De transacties waarmee de netbeheerders de steuncertificaten inleveren bij de Vlaamse Nutsregulator in het kader van de opkoopregeling van de Vlaamse Overheid,
- De **aankoop** van GSC en WKC door de netbeheerders tegen minimumsteun.

Daarentegen zijn de volgende transacties wel inbegrepen in de analyse:

- De **verkoop** van GSC en WKC door de netbeheerders,
- Alle andere transacties die deel uitmaken van langetermijncontracten of spot deals.

Bij elke transactie in het VREG-platform wordt een prijs ingegeven. Als deze prijs buiten de vastgelegde prijsgrenzen⁸ valt, is de transactie niet opgenomen in dit rapport. Deze prijsgrenzen zijn een goede indicatie van foute transacties of correcties van foute transacties, denk aan:

- Een verkoop van garanties van oorsprong, maar verkeerdelijk ingevoerd als een verkoop van steuncertificaten,
- Transacties bedoeld als verkoop tegen minimumsteun, maar ingevoerd als een gewone verkoop.

Belangrijke kanttekeningen

Er zijn transacties aan € 0 tussen verschillende rekeningen van eenzelfde bedrijf of bedrijvengroep. Aangezien deze transacties buiten de vooropgestelde prijsgrenzen vallen, verschijnen ze niet in de statistieken.

RAPP-2025-02

⁸ De prijsgrenzen zijn € 25 en € 134 voor GSC en € 9 en € 51 voor WKC.

Daarnaast hebben steuncertificaten een geldigheidsduur van tien jaar en kunnen ze onbeperkt verhandeld worden. Dit heeft twee gevolgen:

1. Een steuncertificaat dat doorheen een handelsperiode meerdere keren is verhandeld, zal ook meerdere keren verschijnen in de statistieken. Merk wel op dat een netbeheerder een bepaald steuncertificaat maar één keer tegen minimumsteun kan opkopen en dus ook maar één keer kan verkopen.
2. Aangekochte steuncertificaten moeten niet in het jaar van aankoop worden ingediend. De toegangshouder kan ze ook voor een volgende certificatenverplichting gebruiken of later terug verkopen. Niet alle transacties tijdens een handelsperiode gebeuren om aan de certificatenverplichtingen aan het einde van die handelsperiode te voldoen.

3.1.1 Aantal verhandelde steuncertificaten

Het aantal verhandelde steuncertificaten vindt u hier op drie verschillende manieren terug: per handelsperiode, per transactietype en per maand.

Transacties per handelsperiode

In Tabel 1 vindt u het totaal aantal verhandelde steuncertificaten per handelsperiode. Het aantal verhandelde GSC in 23-24 is gedaald (-5%) ten opzichte van 22-23, ook al is de handelsperiode 23-24 18 maanden lang.

Het aantal verhandelde WKC is daarentegen significant gestegen (+36%). Zoals in Figuur 5 op te merken viel, is het aantal uitgereikte WKC sterk gestegen tijdens de handelsperiode 23-24, waardoor er ook meer WKC verhandeld werden. Deze tendens zagen we ook terug in de handelsperiode 21-22, waarbij het aantal uitgereikte en verhandelde WKC ook hoger lag dan voorgaande jaren.

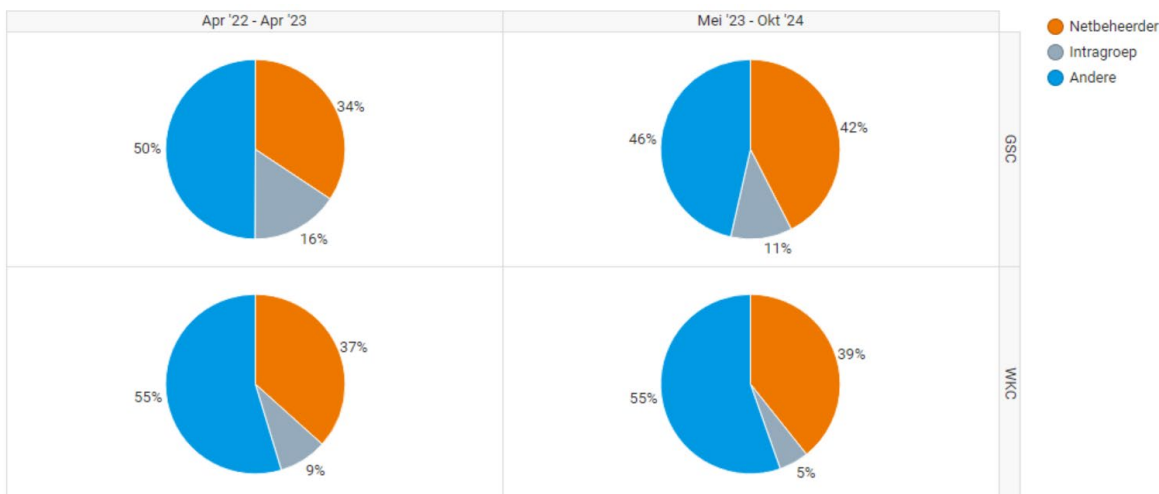
Tabel 1: Het totaal aantal verhandelde GSC en WKC tijdens de laatste drie handelsperiodes.

	Apr '21 - Mrt '22	Apr '22 – Apr '23	Mei '23 – Okt '24
GSC	8.383.917	7.284.558	6.946.841
WKC	7.719.618	4.772.722	6.479.982

Transacties per type

In Figuur 6 staan de transacties opgesplitst volgens het transactietype. We onderscheiden drie types:

- De verkopen van netbeheerders: zij verkopen de steuncertificaten verkregen via minimumsteun voornamelijk via veilingen.
- De intragroeptransacties: dit zijn transacties tussen partijen van eenzelfde groep. We hebben geen volledige kennis welke partijen tot dezelfde groep behoren, het gaat hier dus slechts om een inschatting.
- De andere transacties: alle transacties tussen twee verschillende partijen die niet onder de twee bovenstaande groepen vallen.

Figuur 6: Het totaal aantal verkochte steuncertificaten voor GSC (boven) en WKC (onder), voor de laatste twee handelsperiodes, per transactietype.

Tijdens handelsperiode 23-24 was ongeveer 40% van de verkochte steuncertificaten afkomstig van de netbeheerders, dit zowel bij GSC als WKC. Het valt op dat de verhoudingen van de transacties per transactietype voor WKC zo goed als ongewijzigd zijn ten opzichte van de vorige handelsperiode. Dit kan te wijten zijn aan het grote overschot aan WKC waardoor het aanbod hoog is en de marktpartijen er niet in slagen om alle WKC te verkopen tegen een interessante prijs.

Bij GSC zien we dat het aantal verkochte steuncertificaten door de netbeheerders is toegenomen met 8 procentpunten, terwijl we een afname kunnen optekenen voor de intragroeptransacties en de andere transacties.

Meer informatie over de verkopen door de netbeheerders vindt u in hoofdstuk 4.

Transacties per maand

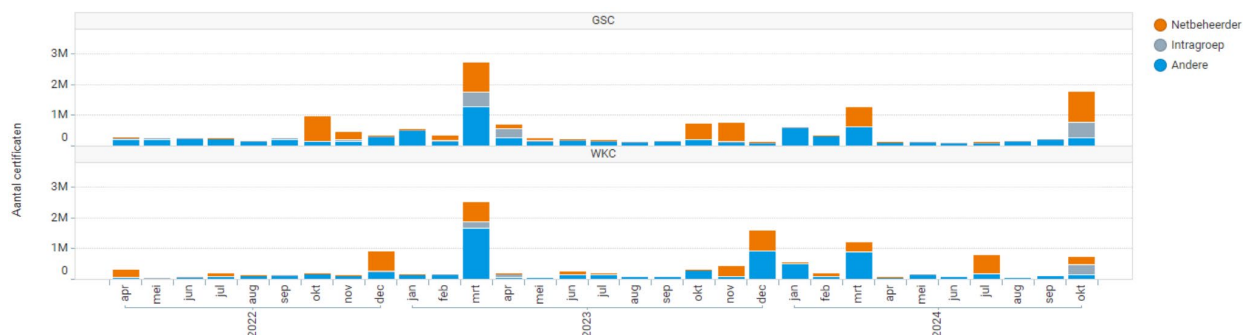
Figuur 7 toont het aantal bilateraal verhandelde steuncertificaten per maand voor de voorbije drie handelsperiodes.

Zoals uit de figuur af te leiden valt, zien we in maart 2024 een piek bij zowel GSC als WKC. De reden hiervoor is dat de deadline voor het indienen van de steuncertificaten pas op 25 april 2024 werd verschoven naar 31 oktober. De toegangshouders waren in maart 2024 vermoedelijk nog in de veronderstelling dat de benodigde steuncertificaten op 30 april 2024 moesten worden ingediend.

De piek in oktober 2024 is de hoogste piek voor de handelsperiode 23-24 voor GSC en kan verklaard worden doordat de quotumdeadline op het einde van deze maand was. Verschillende toegangshouders hebben die maand dus nog de nodige GSC aangekocht.

Bij WKC situeert de grootste piek zich in december 2023. Verder valt op te merken dat de verhandelingsmomenten meer gespreid lijken te zijn doorheen het handelsjaar. Dit is

vermoedelijk te linken aan de grote hoeveelheid WKC die beschikbaar is, waardoor er geen nood is om enkel tijdens veilingen WKC aan te kopen.

Figuur 7: Het aantal verhandelde GSC (boven) en WKC (onder) per maand, per transactietype.

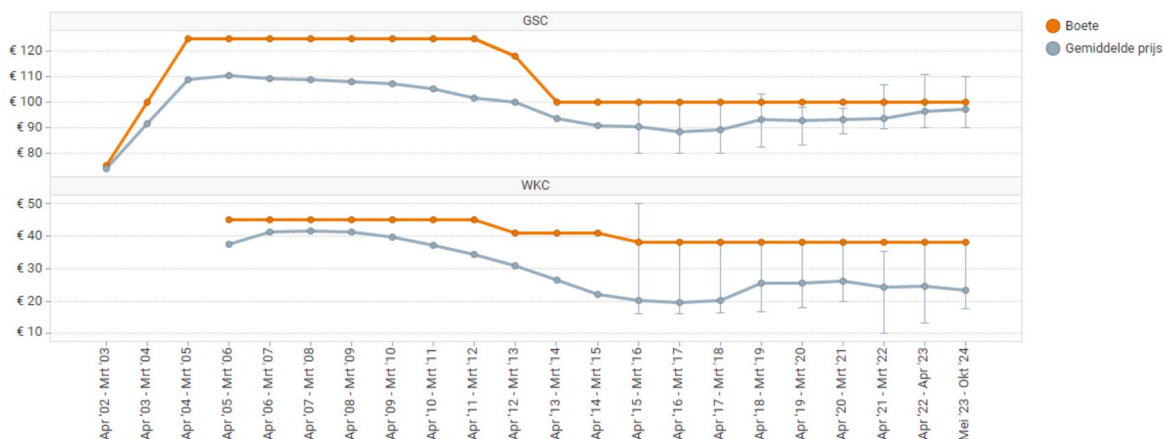
3.1.2 Steuncertificaatprijzen

Een belangrijke factor voor de steuncertificaatprijzen zijn de administratieve boetes die worden opgelegd wanneer een toegangshouder niet (tijdig) alle vereiste steuncertificaten indient⁹. De boetes zijn doorheen de jaren meermaals veranderd. In Figuur 8 vindt u zowel de boetewaarden als de gemiddelde transactiepreisen voor GSC en WKC. Ook toont de figuur de maximum- en minimumprijzen vastgesteld tijdens een handelsperiode.

De kloof tussen de boeteprijs en de gemiddelde GSC-prijs wordt steeds kleiner. Een oorzaak hiervan is het krimpende overschot aan GSC dat de druk op de markt verhoogt en de prijs daardoor opdrijft richting de boeteprijs. Bij WKC bewegen de boetewaarde en de gewogen gemiddelde prijs verder uiteen ten opzichte van de vorige handelsperiode.

Merk op dat de steuncertificaatprijzen in sommige periodes boven de boeteprijs uitstijgen. Prijzen hoger dan de boeteprijs zijn mogelijk omdat de kost van een steuncertificatenaankoop afgetrokken wordt van de belastbare winst. Dit is niet het geval bij boetes, waardoor ze gepaard gaan met een hogere financiële kost. Daarnaast is het mogelijk dat het krijgen van een boete toegangshouders afschrikt en ze bereid maakt om meer dan de boeteprijs te betalen.

⁹ Zie artikel 13.3.5 van het Energiedecreet.

Figuur 8: De gemiddelde certificaatprijs en boetewaarde voor een GSC (boven) en WKC (onder). De foutbalken geven de maximum- en minimumprijzen aan.

De gemiddelde certificaatprijzen voor de handelsperiode 23-24 zijn €97,05/GSC en €23,41/WKC, ten opzichte van €96,39/GSC en €24,50/WKC in handelsperiode 22-23. De GSC-prijs is dit jaar opnieuw verder gestegen, de oorzaak hiervan is voornamelijk het krappe aanbod. De WKC-prijs daalt door het grote overschot.

Aanvullend op het effect van het beperkte aanbod kan ‘hedging’ gedrag prijsstijgingen verder in de hand werken. Sommige toegangshouders kiezen ervoor om hun toekomstige certificatenverplichtingen tijdig in te dekken en zo het prijsrisico te beperken. Hierdoor verhoogt de druk op de vraag in de markt, en kunnen de prijzen stijgen. Toegangshouders kunnen op verschillende manieren ‘hedgen’:

- Het afsluiten van termijncontracten voor de aankoop van certificaten
- Het voorzien van een stock aan certificaten in de eigen portfolio of
- Het laten voorzien van dergelijke stock door een andere marktpartij via contractuele afspraken.

Maandelijks prijsvariëaties

De maandelijkse variaties in de certificaatprijzen vindt u in Figuur 9 voor de twee meest recente handelsperiodes. Naast de gemiddelde prijs toont de figuur ook de maximum- en minimumprijzen.

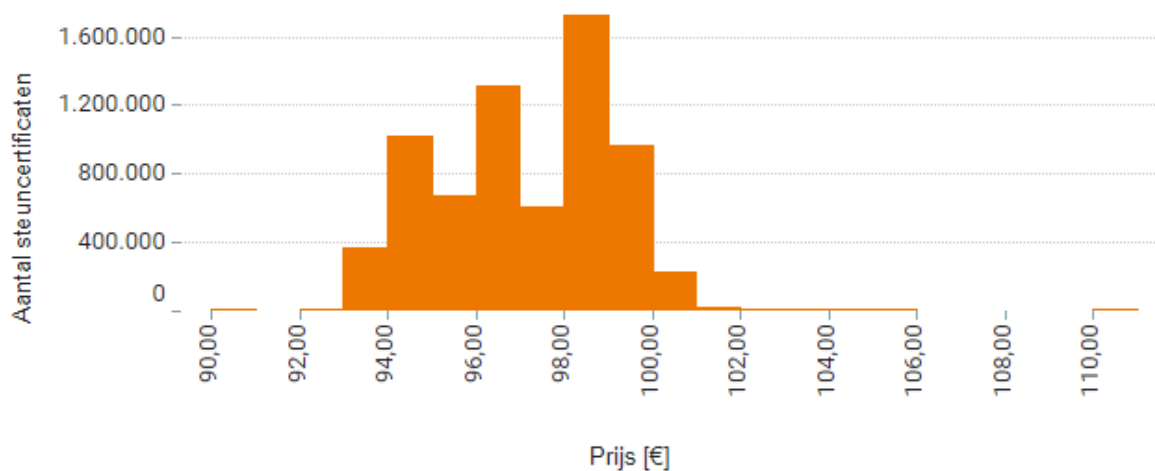
Figuur 9: De gemiddelde, maximum en minimum certificaatprijs per GSC (boven) en WKC (onder) per maand.

Tijdens handelsperiode 23-24 bedroeg de maximumprijs die betaald werd voor GSC €110 (maart 2024), wat iets lager is dan de €111 die werd betaald in april 2023. Echter, het valt op dat het verhoogde prijsniveau gedurende de hele handelsperiode wordt aangehouden, ondanks dat de handelsperiode zelf 6 maanden langer was. Er was m.a.w. meer tijd om certificaten in te dienen, alsook een groter aanbod, maar dit heeft niet geleid tot lagere prijzen.

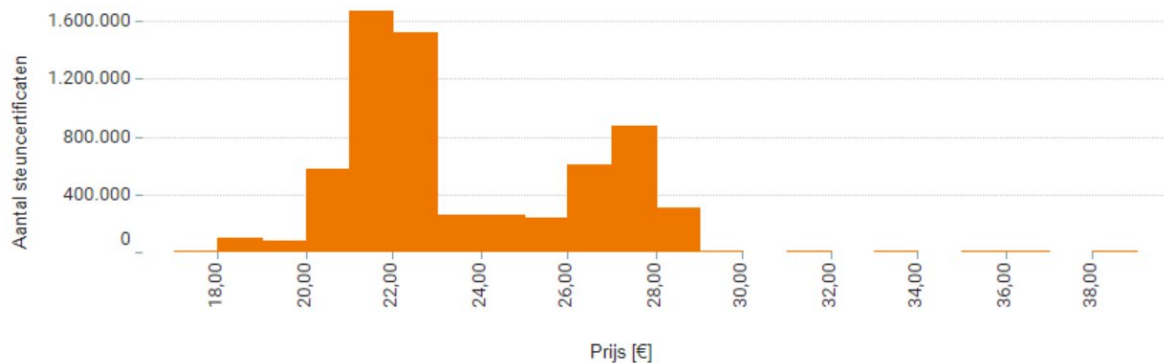
Bij WKC blijven de prijzen gelijkaardig aan de vorige handelsperiode, ook al is de prijsvolatiliteit groter. De hoge maximumprijs van €38/WKC, die vorige handelsperiode slechts eenmaal bereikt werd, zien we tijdens 6 van de 18 maanden in de handelsperiode 23-24.

Prijsspreiding

De hoogste en laagste transactiepreizen voor GSC in de handelsperiode 23-24 waren €110/GSC en €90/GSC. Voor WKC waren dit €38/WKC en €17,70/WKC. De volledige spreidingen van de steuncertificaatpreizen in de laatste handelsperiode vindt u in Figuur 10 en Figuur 11.

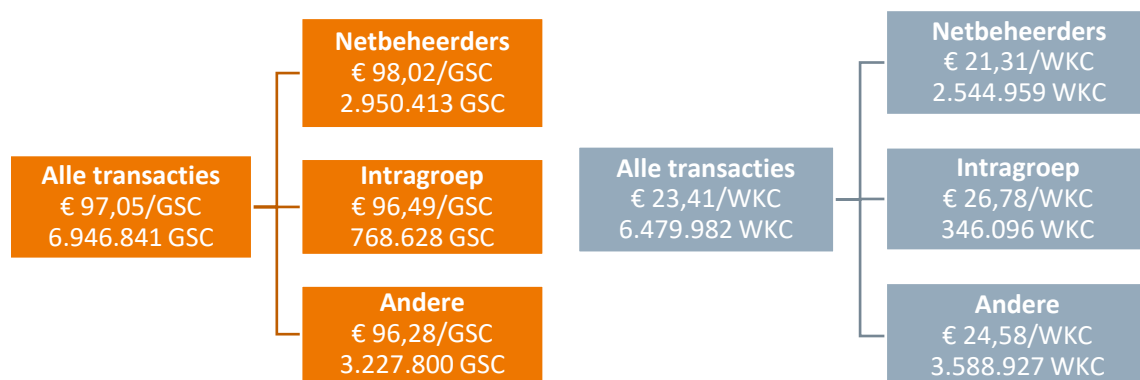
Figuur 10: De spreiding van de transactieprijs bij verhandelde GSC in de handelsperiode 23-24.

Figuur 11: De spreiding van de transactieprijs bij verhandelde WKC in de handelsperiode 23-24.

Prijzen per transactietype

Net zoals in sectie 3.1.1 splitsen we de transacties op in drie verschillende types. In Figuur 12 vindt u het resultaat van deze opsplitsing. Bij GSC zijn de verkopen door de netbeheerders duurder dan de andere verkopen, bij WKC is het omgekeerd. Deze verschillen kunnen verklaard worden door de andere prijszetting bij netbeheerders: zij werken voornamelijk op de spotmarkt, terwijl andere verkopen ook via langetermijncontracten verlopen. De spotmarkt wordt sneller beïnvloed door een te laag (GSC) of te hoog (WKC) aanbod.

Figuur 12: De gemiddelde certificaatprijzen en het aantal verhandelde GSC (groen) en WKC (grijs) onderverdeeld in verschillende transactietypes.

3.2 Minimumsteun

Interactief dashboard

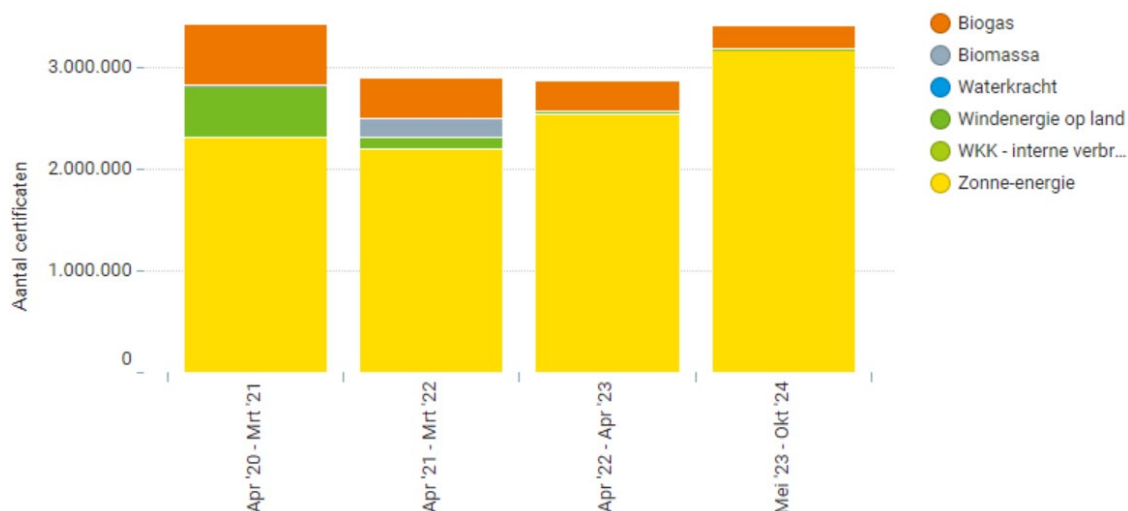
https://dashboard.vreg.be/report/DMR_Steuncertificaten_Minimumprijis.html

Na uitreiking van een steuncertificaat kan een producent het certificaat verkopen aan zijn netbeheerder tegen een vast bedrag. Dit is de zogenaamde minimumsteun en is vastgelegd in Artikelen 7.1.6 en 7.1.7 van het Energiedecreet. Voor meer info kan u terecht op onze website¹⁰.

¹⁰ <https://www.vlaamsenutsregulator.be/nl/minimumprijs-voor-steuncertificaten>

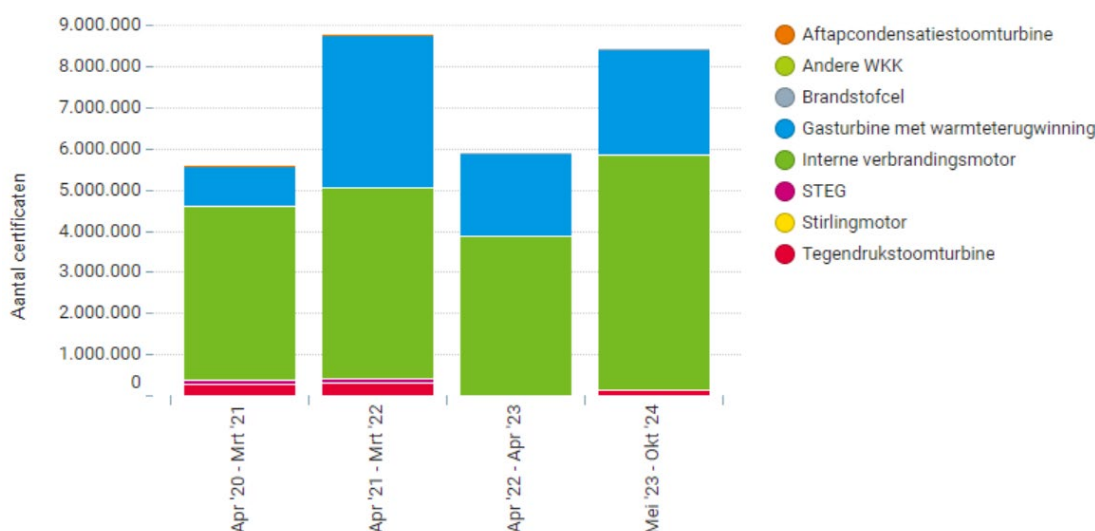
3.2.1 Aantal steuncertificaten overgedragen tegen minimumsteun

In Figuur 13 en Figuur 14 vindt u het totaal jaarlijks overgedragen volume aan GSC en WKC per energiebron/technologie. Het aantal overgedragen GSC is met 19% gestegen ten opzichte van de vorige handelsperiode en bevindt zich op een gelijkaardig niveau als handelsperiode 20-21. Er dient echter opgemerkt te worden dat de handelsperiode 23-24 18 maanden bedroeg, waardoor het logisch is dat er meer steuncertificaten werden overgedragen tegen minimumsteun (zie sectie 1.2). De vergelijkbaarheid van deze cijfers is dus beperkt. Zonne-energie blijft veruit het grootste volume vertegenwoordigen en stijgt in de laatste handelsperiode waardoor het de dalingen van de andere energiebronnen compenseert.

Figuur 13: Het aantal GSC overgedragen aan minimumsteun, per energiebron.

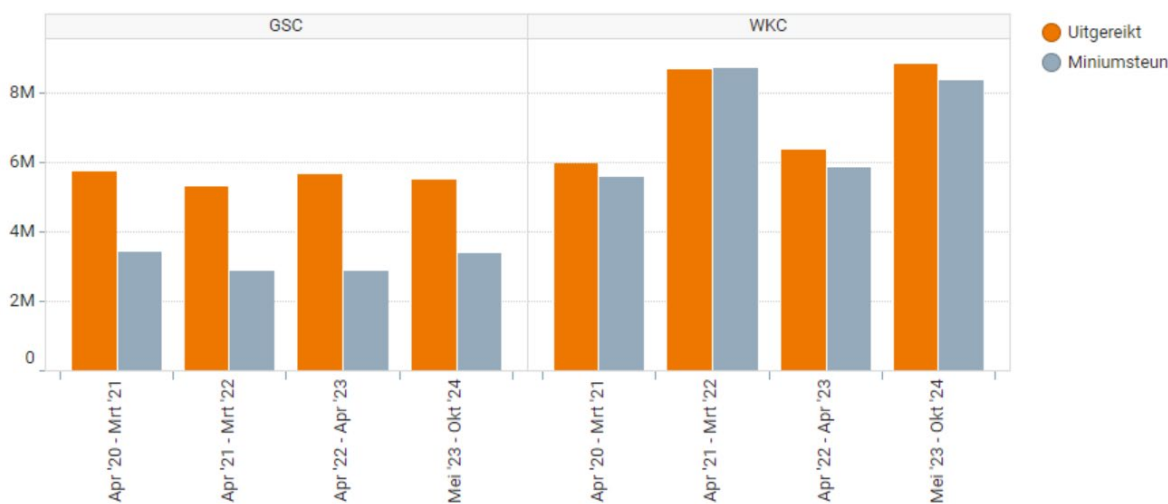
Het aantal WKC overgedragen aan de netbeheerders is sterk gestegen ten opzichte van vorige handelsperiode en bevindt zich ongeveer op het niveau van de handelsperiode 21-22. Ook hier dient opgemerkt te worden dat handelsperiode 23-24 18 maanden bedroeg en dat het dus logisch is dat er meer steuncertificaten werden overgedragen tegen minimumsteun. Tijdens de handelsperiode 21-22 was de oorzaak van het hoge aantal certificaten het hoge aantal uitreikingen in die periode. Ook dit jaar kan het hoge aantal WKC-uitreikingen een rol gespeeld hebben in de stijging van het aantal WKC overgedragen aan minimumsteun (zie sectie 2.3).

Figuur 14: Het aantal WKC overgedragen aan minimumsteun, per technologie.

U vindt het aantal uitgereikte en aanvaardbare steuncertificaten ten opzichte van het aantal tegen minimumsteun overgedragen steuncertificaten in een bepaalde handelsperiode in Figuur 15.

Merk op dat een steuncertificaat niet altijd in het jaar van uitreiking wordt overgedragen tegen minimumsteun. Dit kan sinds 2023¹¹ tot een jaar voor het steuncertificaat vervalst. De vergelijking gemaakt in Figuur 15 kan niet gebruikt worden om het exacte aantal steuncertificaten uitgereikt in een bepaald jaar en uiteindelijk overgedragen tegen minimumsteun te bepalen. Merk bijvoorbeeld op dat er meer WKC zijn overgedragen aan minimumsteun dan dat er uitgereikt zijn in de periode 21-22.

Figuur 15: Het aantal uitreikingen en het aantal overgedragen tegen minimumsteun voor GSC (links) en WKC (rechts).

Het aandeel aan steuncertificaten dat tegen minimumsteun wordt overgedragen is kleiner bij GSC dan bij WKC. In de handelsperiode 23-24 bedraagt het aantal tegen minimumsteun overgedragen 60% van alle GSC uitgereikt in die periode. Dit is een 10 procentpunten meer dan in de vorige handelsperiode, toen werd 50% overgedragen.

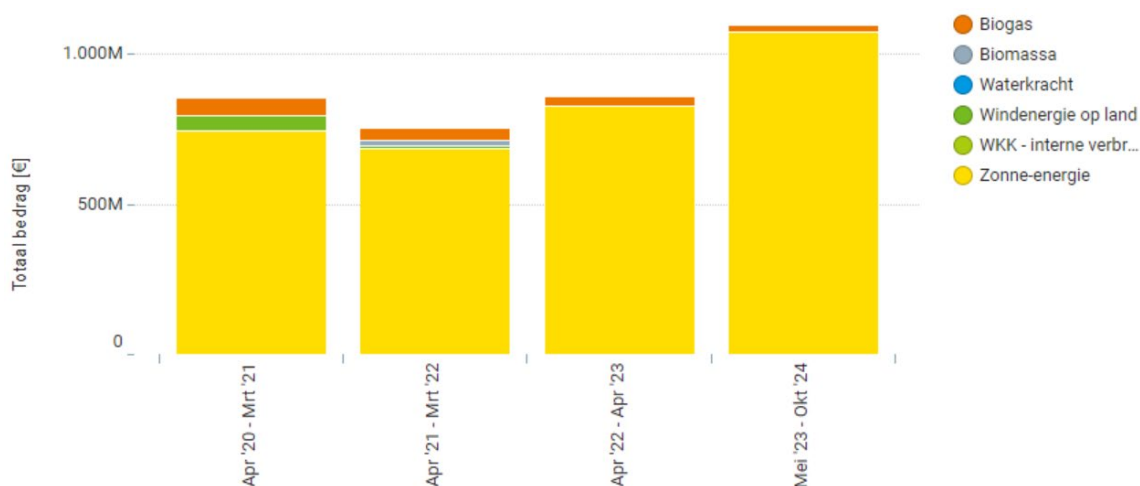
¹¹ Zie het Energiedecreet, artikel 7.1.1, §1, 2^e lid.

Tijdens handelsperiode 23-24 bedraagt bij WKC het aantal tegen minimumsteun overgedragen 95% van alle WKC uitgereikt in die periode. De verhouding is gestegen ten opzichte van de vorige handelsperiode, toen werd 92% overgedragen. De stijging wordt waarschijnlijk veroorzaakt door het grote aantal uitgereikte WKC en het daardoor veroorzaakte WKC-overschot (zie hoofdstuk 2).

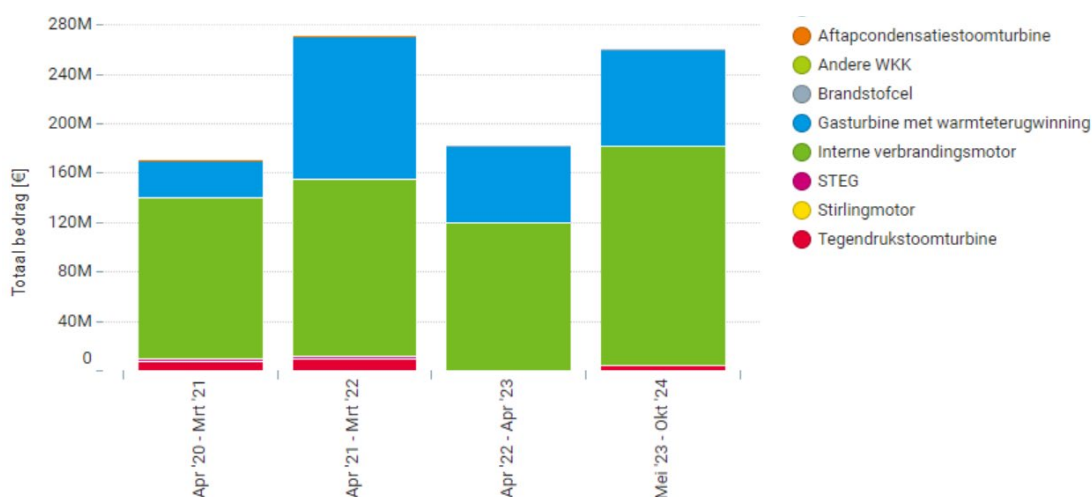
3.2.2 Bedragen uitbetaald door de netbeheerders

In totaal hebben alle netbeheerders samen respectievelijk 1.094 miljoen euro en 259 miljoen euro aan minimumsteun voor GSC en WKC uitgegeven tijdens de handelsperiode 23-24. Het is de eerste keer dat voor GSC het bedrag van 1 miljard euro overschreden wordt. Het bedrag uitgegeven voor WKC is opnieuw gestegen tijdens de laatste handelsperiode, nadat het tijdens vorige handelsperiode was teruggevallen naar de oude niveaus. Echter, opnieuw moeten we wijzen op de extra lange handelsperiode, wat de verhoogde bedragen van minimumsteun kan verklaren.

In Figuur 16 en Figuur 17 is te zien naar welke energiebron/technologie deze minimumsteun is gegaan. De grootste bedragen gaan naar zonne-energie voor GSC. De belangrijkste technologieën voor WKC zijn gasturbines met warmteterugwinning en interne verbrandingsmotoren.

Figuur 16: Het totaal uitgegeven bedrag aan minimumsteun voor GSC door de netbeheerders, per energiebron.

Figuur 17: Het totaal uitgegeven bedrag aan minimumsteun voor WKC door de netbeheerders, per technologie.

3.3 Concentratie certificatenmarkten

Interactief dashboard

https://dashboard.vreg.be/report/DMR_Steuncertificaten_Concentratie.html

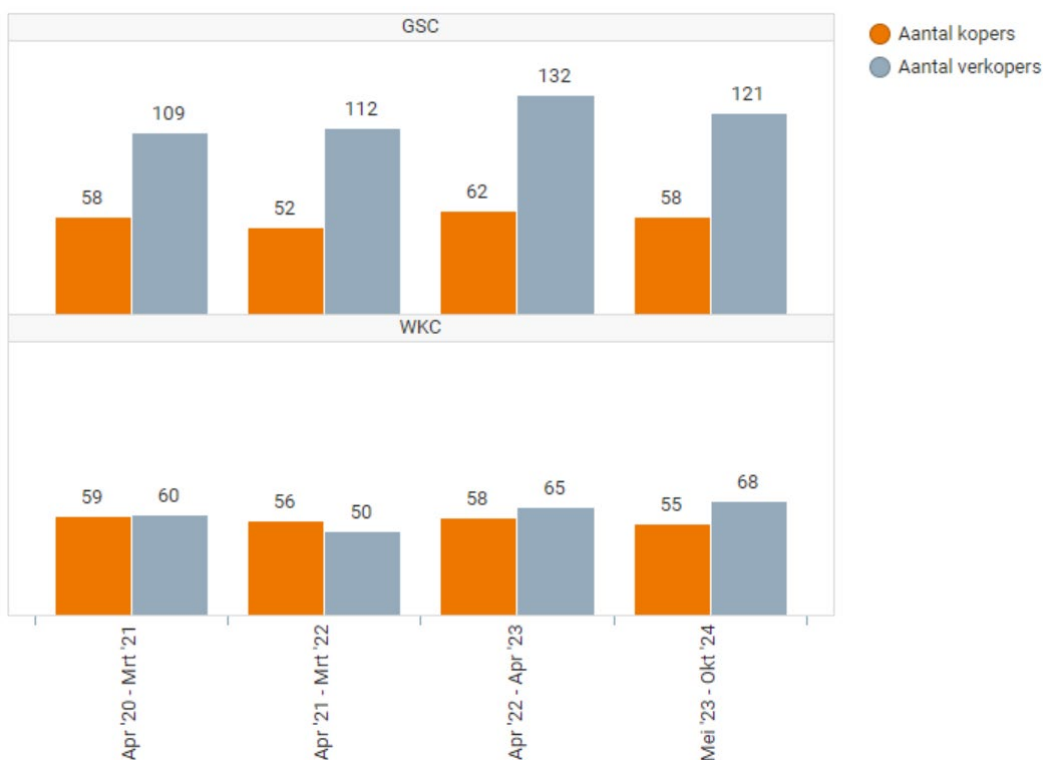
Om de goede werking van de steuncertificatenmarkt te evalueren, bekijken we ook het aantal kopers en verkopers en de Herfindahl-Hirschman indices (HHI) van de kopers en verkopers.

In deze sectie maken we telkens gebruik van de transactiegegevens op het VREG-platform waarbij:

- Verkopen door de netbeheerders zijn inbegrepen
- Aankopen door de netbeheerders zijn weggelaten
- Intragroeptransacties zijn weggelaten (zie sectie 3.1.1) en
- De distributienetbeheerders verenigd zijn in hun werkmaatschappij(en). Tot 01/07/2018 waren er twee werkmaatschappijen (Eandis System Operator cvba en Infrax cvba), nadien slechts één (Fluvius System Operator cv).

Aantal kopers en verkopers

In Figuur 18 vindt u het aantal kopers en verkopers op de bilaterale GSC- en WKC-markt. Op de GSC-markt zien we dat het aantal verkopers gedaald is, maar nog steeds historisch hoog ligt. De gestegen GSC-prijzen zijn een mogelijke verklaring voor het hoge aantal verkopers: producenten zien een kans om op de markt een hogere prijs te krijgen dan dat ze via het systeem van minimumsteun zouden krijgen (zie sectie 3.2). Het aantal kopers ligt in lijn met voorgaande handelsperiode. Op de WKC-markt zien we gelijkaardige aantallen van kopers en verkopers als voorgaande handelsperiodes.

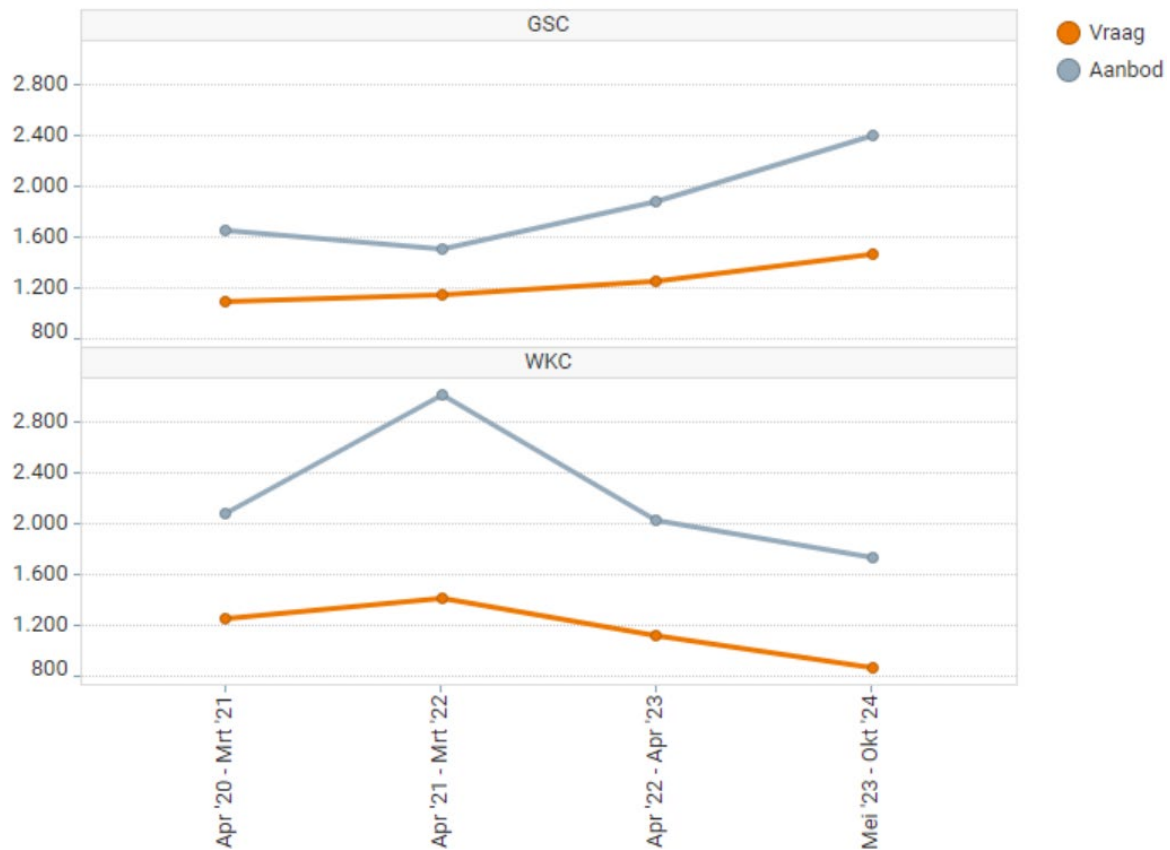

Figuur 18: Het aantal kopers en verkopers van GSC (boven) en WKC (onder).

De HHI-index

Een HHI-index ligt steeds tussen 0 (volledige mededinging) en 10.000 (monopolie/monopsonie). Bij een HHI van 10.000 is er slechts één verkoper/koper met een marktaandeel van 100%. Bij een HHI die 0 benadert, zijn er zeer veel kleine verkopers/kopers. Een markt met een HHI lager dan 2.000 wordt beschouwd als concurrentieel, een markt met een HHI boven 2.500 vertoont zware risico's voor de marktwerking. U vindt meer uitleg over de HHI index in het Marktrapport 2023, Bijlage 3¹².

¹² <https://www.vlaamsenutsregulator.be/nl/document/rapp-2024-13>

Figuur 19: De HHI-index van de GSC-markt (boven) en de WKC-markt (onder).

U vindt de HHI-indices van zowel de kopers als verkopers in Figuur 19. De concentratie ligt hoger bij het aanbod dan bij de vraag, dit bij zowel GSC als WKC. De concentratie aan zowel de aanbods- als vraagzijde stijgt bij GSC, maar deze van het aanbod stijgt duidelijk sterker dan de vraag. Dit komt door het verhoogde aandeel van de netbeheerders in de verkopen, zie Figuur 6. De concentratie bij WKC is opnieuw gedaald en dit aan beide zijdes.

De hoogste concentratie in de handelsperiode 23-24 is te vinden aan de aanbodzijde bij GSC en bedraagt 2.407. Zoals hierboven vermeld, duidt een concentratie boven 2.500 op zware risico's voor de marktwerking. De stijging van de concentratie van het aanbod op de GSC-markt richting 2.500 is m.a.w. geen positieve evolutie.

4 Verkoop door de netbeheerders

Interactief dashboard

https://dashboard.vreg.be/report/DMR_Steuncertificaten_VerkoopNetbeheerders.html

De netbeheerders hebben de verplichting om de steuncertificaten overgedragen tegen minimumsteun minstens één keer per jaar terug op de markt te brengen. De netbeheerders hebben hierbij als doel (een deel van) de kosten van de minimumsteun te recupereren. De Vlaamse Nutsregulator zorgt voor de transparantie en regulariteit van de steuncertificatenverkoop door de netbeheerders¹³.

Dit hoofdstuk geeft een gedetailleerde analyse van de verkopen van de netbeheerders, en geeft daarna ook een overzicht van de verschillende verkoopwijzes.

In tegenstelling tot de voorbije jaren, werden er deze handelsperiode geen steuncertificaten opgekocht door de Vlaamse Overheid bij de distributienetbeheerders. Het reeds beperkte overschot aan GSC werd op die manier niet nog verder verkleind. Er moet namelijk een zeker overschot zijn opdat de markt goed zou werken. De opkoopregeling houdt in dat de Vlaamse netbeheerders steuncertificaten bij de Vlaamse Nutsregulator indient, waarvoor zij een vergoeding krijgen van VEKA met middelen uit het Energiefonds¹³. In plaats van het toepassen van de opkoopregeling, werden de distributienetbeheerders door de Vlaamse Overheid vergoed voor de steuncertificaten die met verlies op de veilingen werden verkocht. U vindt hierover meer informatie in sectie 6.1.

4.1 Analyse

4.1.1 Opzet analyse

De steuncertificatenverkoop door de netbeheerders zaten al inbegrepen in de cijfers van bilaterale handel (sectie 3.1). Hier vindt u een extra analyse die enkel de verkopen van de netbeheerders beschouwt. De cijfers van de opkoopregeling zitten niet mee in de analyse.

De statistieken in deze sectie zijn afkomstig van twee bronnen. Enerzijds van het VREG-platform dat alle transacties registreert, anderzijds van extra gegevens afkomstig van de netbeheerders zelf. Aangezien een netbeheerder doorgaans de steuncertificaten pas transfereert nadat hij de betaling van de koper heeft ontvangen, komen de data van de transacties in het VREG-platform niet altijd overeen met de data verstrekt door de netbeheerders. Het kan namelijk zijn dat de netbeheerder de certificaten al beschouwt als verkocht, ook al heeft hij de transactie op het VREG-platform nog niet uitgevoerd.

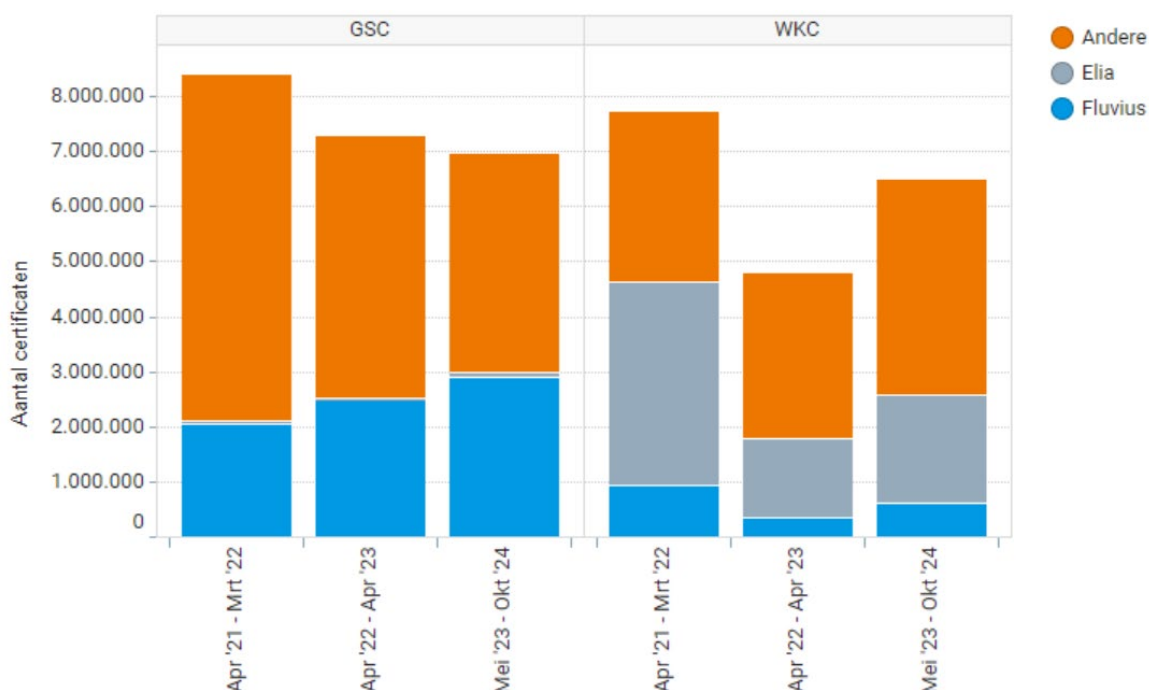
4.1.2 Aantal steuncertificaten verkocht door de netbeheerders

Tabel 2 en Figuur 20 geven een overzicht van het aantal door de netbeheerders verkochte steuncertificaten.

¹³ Zie artikels 6.4.14/2 en Art. 6.4.14/3 van het Energiebesluit.

Tabel 2: Aantal door de netbeheerders verkochte steuncertificaten.

Handelsperiode	GSC			WKC		
	Elia	Fluvius	Totaal	Elia	Fluvius	Totaal
Apr '18 - Mrt '19	450.176	1.618.355	2.068.531	1.254.038	905.572	2.159.610
Apr '19 - Mrt '20	1.143.804	2.669.098	3.812.902	2.057.367	2.560.135	4.617.502
Apr '20 - Mrt '21	142.060	2.670.589	2.812.649	1.113.344	1.442.000	2.555.344
Apr '21 - Mrt '22	54.971	2.019.265	2.074.236	3.690.131	902.975	4.593.106
Apr '22 - Apr '23	36.384	2.464.082	2.500.466	1.413.039	336.137	1.749.176
Mei '23 – Okt '24	65.981	2.884.432	2.950.413	1.962.159	582.800	2.544.959

Figuur 20: Het aantal verkochte GSC (links) en WKC (rechts), opgesplitst volgens de verkoper van de steuncertificaten.

Tijdens handelsperiode 23-24 hebben Elia en Fluvius samen een groter aantal GSC en WKC verkocht dan vorig jaar. Hierbij dient wel rekening te worden gehouden met het feit dat de vorige handelsperiode 13 maanden besloeg, terwijl deze handelsperiode uit 18 maanden bestaat, wegens het verschuiven van de deadline van het quotum naar 31 oktober.

Echter, desondanks de 5 maanden extra tijd, valt het op dat bij GSC het totaal aantal verkochte certificaten gedaald is ten opzichte van de vorige handelsperiode, zoals te zien valt in Figuur 20. Het aantal verkochte GSC door andere partijen dan de netbeheerders is sterker gedaald dan dat de verkopen van de netbeheerders zijn gestegen. Daarentegen is het totaal aantal verkochte WKC gestegen in de voorbije handelsperiode. Mogelijke stijgingen en dalingen tussen de jaren heen worden ook veroorzaakt door transacties die pas plaatsvinden na de handelsperiode waarin de netbeheerders ze verkocht hebben.

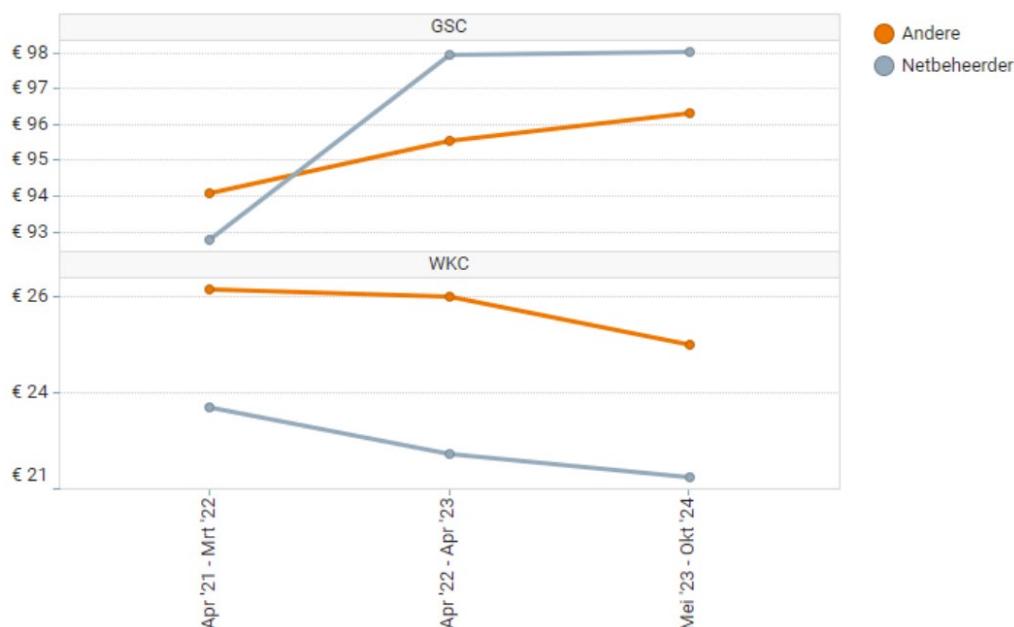
Zoals eerder aangegeven in Figuur 6 verkochten de netbeheerders in de handelsperiode 23-24 42% van alle bilateraal verhandelde GSC en 39% van alle bilateraal verhandelde WKC (ten opzichte van respectievelijk 34% en 37% in de handelsperiode 22-23). De netbeheerders blijven bij zowel GSC als WKC een belangrijke bron van steuncertificaten voor marktspelers. Dit is zeker het geval wanneer rekening wordt gehouden met:

- De naar schatting 11% (GSC) en 5% (WKC) intragroeptransacties, zie Figuur 6.
- De meermaals bilateraal verhandelde steuncertificaten die zo ook meermaals in de statistieken verschijnen. Een overdracht naar de netbeheerder tegen minimumsteun gebeurt maar eenmalig en een netbeheerder kan een steuncertificaat dus maar één keer verkopen.

4.1.3 Prijzen bij verkopen door de netbeheerders

De verkopen door de netbeheerders vormen een significant aandeel van de handel in steuncertificaten, en hebben dus een belangrijke invloed op de transactiepreisen.

In Figuur 21 vindt u de gemiddelde prijs bij zowel verkopen door de netbeheerders als bij alle andere bilaterale verkopen. Bij GSC lag de gemiddelde prijs in 23-24 bij de netbeheerders een kleine twee euro hoger dan bij andere verkopers. Dit ligt in lijn met de tendens die we vorig jaar ook reeds zagen. Bij WKC is het omgekeerd en ligt de gemiddelde prijs bij de netbeheerders lager. Een mogelijke verklaring voor deze verschillen tussen netbeheerders en andere verkopers is het tekort aan GSC en het overschot aan WKC. Netbeheerders verkopen momenteel enkel op de spotmarkten (zie sectie 4.2.1), waar de gevolgen van het GSC-tekort en WKC-overschot sterker voelbaar zijn. Andere verkopers maken immers ook gebruik van intragroeptransacties en langetermijncontracten, en zien dus stabielere prijzen.

Figuur 21: De gemiddelde certificaatprijzen voor GSC (boven) en WKC (onder) per type verkoper.

De minimum- en maximumprijzen op de veilingen van de netbeheerders in de laatste drie handelsperiodes staan samengevat in Tabel 3. Het valt hierbij op dat zowel de minimum- als maximumprijs van GSC gedaald is tegenover de vorige handelsperiode. De minimumprijs van WKC is gedaald, terwijl de maximumprijs gelijk is gebleven tegenover de vorige handelsperiode. Een mogelijke verklaring voor deze prijsveranderingen kan te vinden zijn bij de verschuiving van de deadline van het quotum, waardoor het aanbod aan steuncertificaten steeg terwijl de vraag gelijk bleef (het aantal in te dienen certificaten) en dus bijgevolg de prijs daalde.

Tabel 3: De maximum- en minimumprijzen geboden op de veilingen van de netbeheerders [€/steuncertificaat].

Handelsperiode	GSC		WKC	
	Minimum	Maximum	Minimum	Maximum
Apr '20 - Mrt '21	80,10	96	18,26	28
Apr '21 - Mrt '22	80,00	97,56	2,02	27,52
Apr '22 - Apr '23	84,21	103,02	0,11	27,00
Mei '24 – Okt '24	75,00	100,47	0,02	27,00

Merk op dat de laagste en hoogste prijzen in sectie 3.1.2 niet per se overeenkomen met de gegevens hier. Terwijl de prijzen in sectie 3.1.2 gebaseerd zijn op transacties in het VREG-platform, zijn de prijzen hier gebaseerd op gegevens verstrekt door de netbeheerders. Zoals uitgelegd in sectie 4.1.1, kan het dus zijn dat er voor sommige verkopen nog geen bijhorende transactie was in het VREG-platform voor het einde van de handelsperiode.

4.1.4 Aantal kopers bij de netbeheerders

Tabel 4 geeft een overzicht van het aantal verschillende kopers dat GSC of WKC aankocht bij de netbeheerders. Een aantal van hen kocht een bepaald type steuncertificaat bij beide partijen, waardoor de totalen lager kunnen zijn dan de som van de individuele aantallen.

Tabel 4: Aantal kopers van steuncertificaten aangeboden door netbeheerders.

Handelsperiode	GSC			WKC		
	Elia	Fluvius	Totaal	Elia	Fluvius	Totaal
Apr '18 - Mrt '19	19	22	25	24	13	26
Apr '19 - Mrt '20	27	19	30	25	25	30
Apr '20 - Mrt '21	14	28	29	22	19	28
Apr '21 - Mrt '22	8	18	18	20	21	26
Apr '22 - Mrt '23	5	27	27	19	14	26
Mei '23 – Okt '24	7	24	25	18	11	22

4.2 Beoordeling veilingen netbeheerders

Aangezien de verkopen van de netbeheerders via veilingen belangrijk zijn voor de goede werking van de steuncertificatenmarkt, vindt u hieronder een beoordeling van deze verkoopwijze.

De veilingen georganiseerd door de netbeheerders vinden meerdere keren per jaar plaats. Op de website van de Vlaamse Nutsregulator kan u de exacte data van de veilingen vinden¹⁴.

¹⁴ <https://www.vlaamsenutsregulator.be/nl/veilingkalender-netbeheerders>

Alle geïnteresseerde partijen krijgen voor het begin van de biedperiode informatie over het verloop van de veiling en de bijhorende procedures. Netbeheerders gebruiken hiervoor de lijsten¹⁵ met potentiële kopers van steuncertificaten. Een partij kan zich laten opnemen in deze lijst door dit aan te duiden in zijn profiel op het VREG-platform. Elia publiceert de veilingprocedure ook op haar website en maakt melding via haar nieuwsbrief.

Net zoals de voorbije jaren verkochten de netbeheerders de steuncertificaten via “pay as bid” veilingen. Hierbij kunnen geïnteresseerde partijen een prijs bieden per blok. De minimale grootte van elk blok en het aantal blokken waarop een bod kan uitgebracht worden, worden op voorhand vastgelegd in de beschreven veilingprocedure.

Als de netbeheerders niet voldoende biedingen met een aanvaardbare prijs ontvangen, kunnen ze ervoor kiezen om een bodemprijs in te stellen. Ze wijzen dan enkel biedingen toe aan de hoogst biedende partijen als de aangeboden prijs boven de bodemprijs ligt.

4.2.1 Resultaten veilingen

In de handelsperiode 23-24 organiseerden Fluvius en Elia oorspronkelijk twee en drie veilingen respectievelijk. Wegens het verschuiven van de deadline van het quotum naar 31 oktober, organiseerden beide netbeheerders elk nog één extra veiling na april 2024.

Er werden bijna 2,5 keer meer WKC aangeboden ten opzichte van de vorige handelsperiode, zoals weergegeven in Tabel 5. Dit maakt nogmaals duidelijk dat er een groot aantal WKC in portefeuille van de netbeheerders zit en er dus een groot overschot is. Daarnaast stijgt ook het aantal aangeboden GSC ten opzichte van vorig jaar. Echter, opnieuw dient er rekening te worden gehouden met het feit dat de handelsperiode 18 maanden bedroeg en dat de cijfers daardoor een vertekend beeld kunnen geven.

Ook bij de biedingen op de veilingen is de invloed van het GSC-tekort en het WKC-overschot voelbaar. Terwijl het aantal biedingen bij GSC 135% bedroeg van het totaal aantal aangeboden steuncertificaten, bedroeg het aantal biedingen bij WKC slechts 27% van het totaal aantal aangeboden certificaten. Daarenboven is een groot deel WKC niet verkocht geraakt door het invoeren van bodemprijzen.

Merk op dat het aantal aangeboden steuncertificaten in Tabel 5 dubbeltellingen kan bevatten. Als niet alle steuncertificaten waren verkocht in de vorige veiling, worden deze certificaten opnieuw aangeboden bij de volgende veiling.

Tabel 5: Het aantal aangeboden steuncertificaten en het aantal ontvangen biedingen in de veilingen.

Handelsperiode	GSC			WKC		
	Aanbod	Biedingen	Verkocht	Aanbod	Biedingen	Verkocht
Apr '18 - Mrt '19	2.452.409	3.979.060	2.225.882	2.500.168	7.443.446	2.500.168
Apr '19 - Mrt '20	3.264.687	5.070.941	3.264.687	4.287.582	8.691.574	4.287.582
Apr '20 - Mrt '21	2.760.060	4.229.612	2.760.060	2.763.344	6.246.314	2.763.344
Apr '21 - Mrt '22	1.891.971	4.235.831	1.891.971	11.278.549	10.990.460	4.547.606
Apr '22 - Apr '23	2.561.384	6.406.896	2.561.384	16.759.997	4.532.198	1.484.864
Mei '23 – Okt '24	3.032.981	4.105.774	2.901.904	40.308.159	10.809.040	2.491.048

RAPP-2025-02

¹⁵ <https://www.vlaamsenutsregulator.be/nl/potentiele-ver-kopers-van-steuncertificaten-en-gos>

4.2.2 Beoordeling veilingen

Door het grote aanbod aan steuncertificaten op de veilingen, en de bijhorende grote impact op de steuncertificatenmarktwerking, dragen de netbeheerders een grote verantwoordelijkheid om hun steuncertificaten correct aan te bieden. Elke onzekerheid die een toegangshouder heeft bij een tijdige en succesvolle aankoop van de vereiste aantallen steuncertificaten voor de certificatenplicht, doet de prijs voor de elektriciteitsgebruiker stijgen.

Zo moeten de gehanteerde procedures transparant en toegankelijk zijn voor alle marktpartijen en mogen de gestelde voorwaarden rond betaling en termijnen van uitvoeren van de transacties niet belemmerend werken voor de markt.

We beschouwen de bodemprijs als een aanvaardbare manier om een minimale veilingopbrengst te garanderen. De netbeheerders mogen deze bodemprijs evenwel niet te hoog instellen, dit zou namelijk de marktprijs kunstmatig kunnen opdrijven. Bij een markt in evenwicht zou de prijszetting zich moeten normaliseren en is een bodemprijs niet meer nodig.

We blijven het belang benadrukken van periodieke veilingen op vaste tijdstippen. Hierbij moeten de netbeheerders alle beschikbare steuncertificaten aanbieden, of tenminste transparant aangeven welke hoeveelheden ze voor de opkoopregeling reserveren, wanneer van toepassing, en dus niet zullen aanbieden in de veiling.

Zoals eerder reeds aangehaald, werden deze handelsperiode twee extra veilingen georganiseerd, één in juni 2024 door Elia en één in september 2024 door Fluvius, dit wegens het verschuiven van de deadline van het quotum van 30 april 2024 naar 31 oktober 2024. Beide veilingen bleken een meerwaarde, het liet verschillende toegangshouders toe om nog de nodige steuncertificaten te bekomen aan prijzen die in lijn lagen met de voorgaande veilingen deze handelsperiode.

4.2.3 Verkopen buiten de veilingen

In het verleden organiseerde Fluvius ook verkopen buiten de veiling. Fluvius heeft in april 2022 besloten geen verkopen buiten de veilingen meer te organiseren gezien de uitdagende marktomstandigheden. Voordien vonden er regelmatig verkopen plaats die geen deel uitmaakten van de veilingen. Meer informatie over deze verkopen vindt u in het Certificatenmarktrapport 2021-2022¹⁶.

¹⁶ <https://www.vlaamsenutsregulator.be/nl/document/rapp-2022-13>

5 Certificatenverplichtingen

Interactief dashboard

https://dashboard.vreg.be/report/DMR_Steuncertificaten_Quotum.html

Elk jaar moeten de toegangshouders die geregistreerd staan op elektriciteitsafnamepunten in het Vlaamse Gewest een aantal GSC en WKC indienen. Dit zijn de zogenaamde certificatenverplichtingen¹⁷. De deadline was op 30 maart 2022 veranderd van 31 maart naar 30 april. Op 25 april 2024 is de deadline opnieuw veranderd, deze keer van 30 april naar 31 oktober.

5.1 Berekening aantal vereiste steuncertificaten

De Vlaamse Nutsregulator berekent de aantallen vereiste steuncertificaten op basis van de elektriciteitsafnames van het voorbije kalenderjaar op de betreffende afnamepunten.

In tegenstelling tot de vorige inlever rondes van 30 april 2022 en 30 april 2023 waren er geen problemen met de datakwaliteit van de afnamegegevens van de distributienetbeheerders.

Om problemen met foute afnamecijfers te vermijden paste de VREG¹⁸, in samenspraak met Fluvius, de quotumprocedure aan¹⁹. Het principe: de toegangshouders ontvangen zo snel als mogelijk de geaggregeerde afnamecijfers van het distributienet niet meer van de Vlaamse Nutsregulator (t.e.m. 31 december 2024 VREG), maar wel rechtstreeks van de distributienetbeheerders die op hun beurt de gevalideerde cijfers aan de Vlaamse Nutsregulator bezorgen.

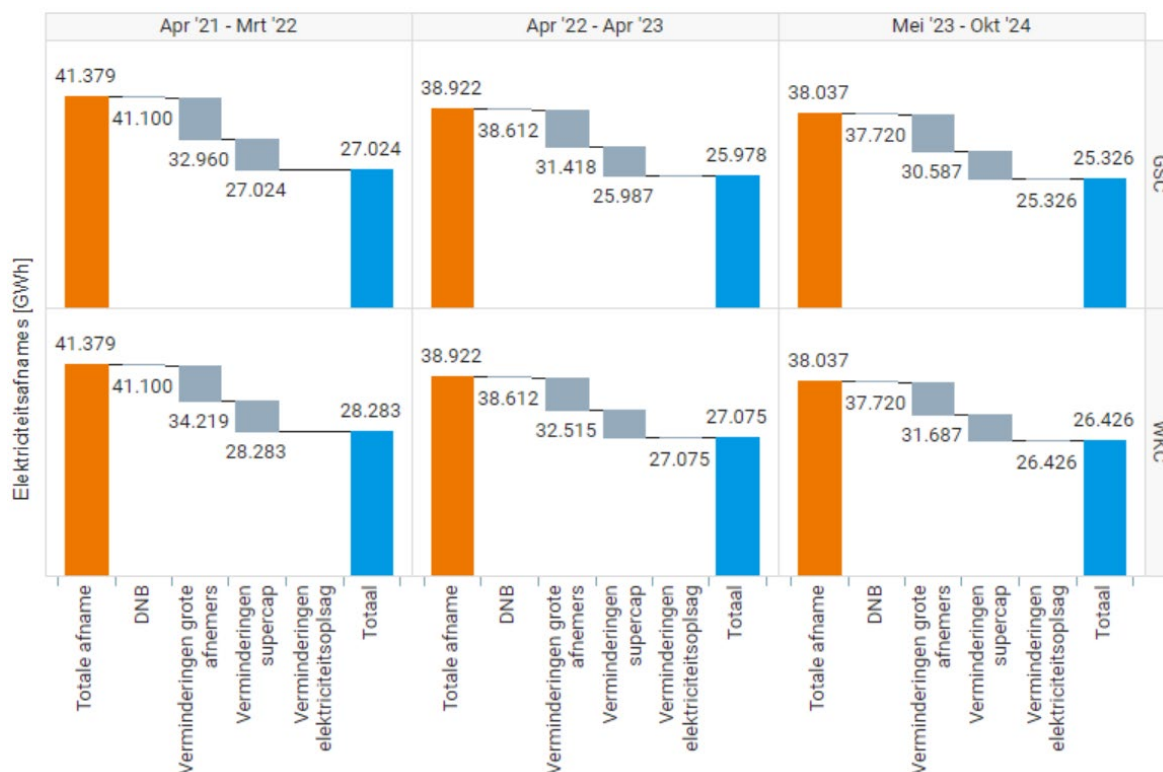
Fluvius bezorgde in de eerste helft van maart 2024 de afnamecijfers aan elk van de toegangshouders. De toegangshouders kregen gedurende een bepaalde periode de kans om opmerkingen te geven bij deze cijfers. Fluvius beoordeelde of de afnamecijfers aangepast moesten worden op basis van deze opmerkingen. De VREG¹⁸ werd in dit proces deels weggehaald als tussenpersoon omdat dit niet efficiënt was. Als de toegangshouder en Fluvius geen akkoord vonden over deze afnamecijfers, konden zij de VREG¹⁸ vragen om te bemiddelen. Dit was niet nodig.

De certificaatplichtige afnames houden rekening met bepaalde verminderingen van de certificatenverplichtingen. De resultaten voor de certificatenverplichtingen van 30 april 2022, 30 april 2023 en 31 oktober 2024 vindt u in Figuur 22.

¹⁷ Energiedecreet artikelen 7.1.10 en 7.1.11

¹⁸ Tijdens de handelsperiode 23-24 voerde de Vlaamse Nutsregulator zijn activiteiten nog uit onder de naam VREG. In dit rapport wordt daarom verwezen naar VREG bij de beschrijving van handelingen die vóór 1 januari 2025 hebben plaatsgevonden.

¹⁹ <https://www.vlaamsenutsregulator.be/nl/document/mede-2024-03>

Figuur 22: De berekening van de certificatenverplichtingen GSC (boven) en WKC (onder) voor de laatste drie handelsperiodes.

In 2023 werd 38.036.779 MWh²⁰ elektriciteit afgenomen van het distributie- en transmissienet in Vlaanderen, een daling van 2,3% t.o.v. 2022. De daling van de totale elektriciteitsafname in Vlaanderen die we in 2022 reeds konden vaststellen (-6%) zet zich in 2023 dus verder. Eén van de mogelijke oorzaken van deze tweede daling is de nog altijd hoge en volatiele elektriciteitsprijzen waardoor huishoudens en bedrijven minder energie verbruiken. Bovendien wekken steeds meer afnemers hun eigen elektriciteit op waardoor er minder wordt afgenomen via de netten.

Ook de certificaatplichtige afname is gedaald (-2,5% voor GSC en WKC), wat aansluit bij de daling in de totale elektriciteitsafname en wordt beïnvloed door verschillende verminderingen:

- De afname van de distributienetbeheerders (**DNBs**) wordt volledig vrijgesteld. Deze vrijstelling is licht gestegen ten opzichte van de vorige inleveringsronde (+2,2% voor GSC en WKC).
- Afnamepunten met een afname **groter dan 1 GWh** kunnen deels vrijgesteld worden, mits de NACE RSZ-code van de afnemer vrijstellingsgerechtigd is. Deze vermindering is gedaald ten opzichte van de vorige inleveringsronde (-4,9% voor GSC en -5,2% voor WKC).
- De volledige afname van een gesloten distributienet (**GDN**) kan deels vrijgesteld worden. Deze vermindering is gestegen ten opzichte van de vorige inleveringsronde (+10,7% voor GSC en +10,6% voor WKC).
- De afname van bedrijven/vestigingen die vallen onder de **supercap**regeling wordt volledig vrijgesteld. Deze vermindering is gedaald ten opzichte van de vorige inleveringsronde (-3,9% voor GSC en WKC).

²⁰ Gebaseerd op de allocatie- en afnamedata zoals aangeleverd door de elektriciteitsdistributienetbeheerders in aanloop naar de certificatenverplichtingen.

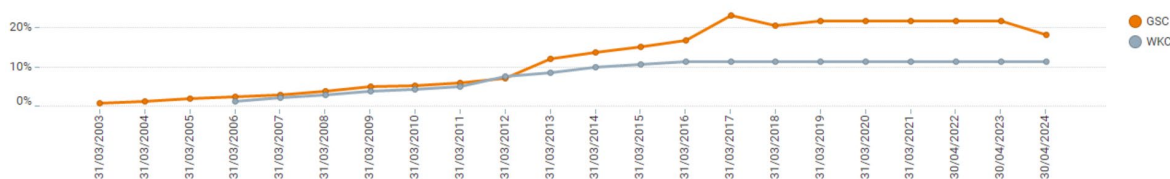
- De afname die opnieuw wordt geïnjecteerd door **stand-alone elektriciteitsopslagsystemen** wordt sinds 2022 ook vrijgesteld. Deze vermindering is fors gestegen ten opzichte van de vorige inleveringsronde (+371,6% voor GSC en WKC). Hierbij dient wel op te merken dat het nog steeds over zeer kleine vrijstellingen gaat, zoals ook in bovenstaande figuur te zien valt.

Meer details over deze vrijstellingen vindt u in onze mededeling²¹.

De certificaatplichtige afnames worden vermenigvuldigd met een percentage om het aantal vereiste steuncertificaten te bekomen. Voor de indiening van 31 oktober 2024 bedroeg het quotumpercentage 18% voor GSC en 11,2% voor WKC.

Uiteindelijk moesten de toegangshouders in totaal 4.558.631 GSC en 2.959.677 WKC indienen op 31 oktober 2024. Dit is een daling van 18,4% bij GSC en een daling van 2,4% bij WKC. Het quotumpercentage voor GSC is voor handelsperiode 23-24 gewijzigd van 21,5% naar 18%. Dit verklaart de grote daling van het aantal in te dienen GSC. De daling van het percentage bij WKC kan verklaard worden door de daling van de certificaatplichtige afname.

De historiek van de quotumpercentages vindt u in Figuur 23. Een overzicht van de toekomstige percentages vindt u op onze website²². Voor handelsperiode 24-25 daalt het quotumpercentage voor GSC van 18% naar 11% en stijgt het quotumpercentage voor WKC van 11,2% naar 14%.

Figuur 23: De quotumpercentages voor GSC en WKC tijdens de voorbije handelsperiodes.

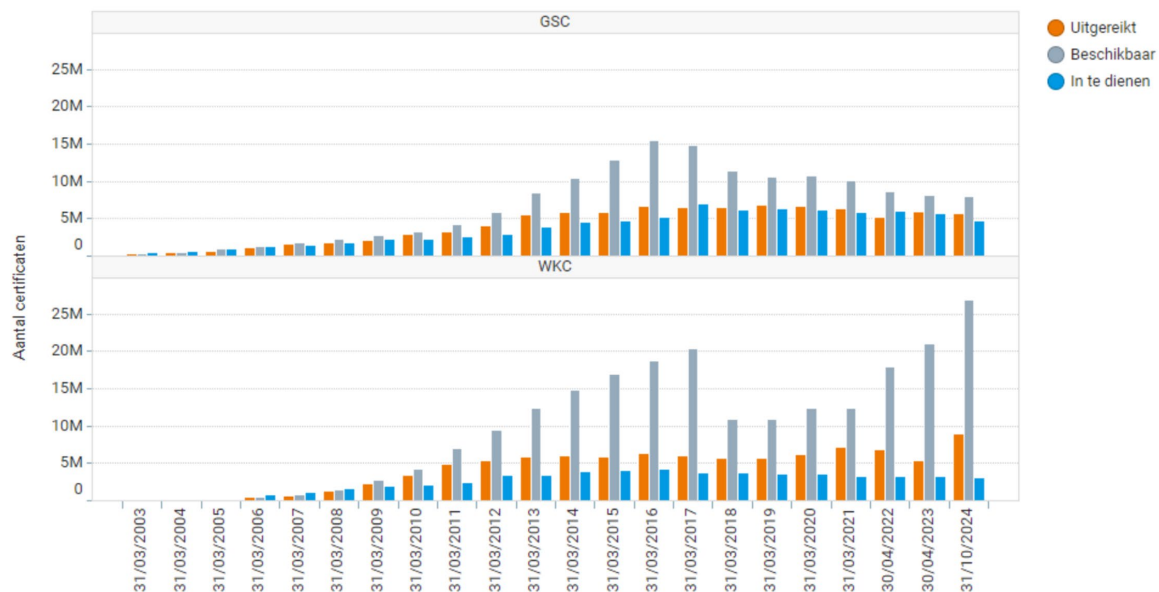
5.2 Resultaten indiening

In Figuur 24 vindt u de resultaten van alle voorbije certificatenverplichtingen tot en met de indiening van 31 oktober 2024. De figuur toont de volgende gegevens:

- Het aantal steuncertificaten uitgereikt voor producties in het jaar voorafgaand aan de indiening van steuncertificaten
- Het aantal steuncertificaten beschikbaar op de indieningsdeadline
- Het aantal in te dienen steuncertificaten.

²¹ <https://www.vlaamsenutsregulator.be/sites/default/files/document/mede-2024-03.pdf>

²² <https://www.vlaamsenutsregulator.be/nl/jaarlijkse-certificatenverplichtingen-groene-stroom-en-wkc>

Figuur 24: Het aantal uitgereikte, beschikbare en in te dienen GSC (boven) en WKC (onder).

Beschikbare certificaten zijn alle steuncertificaten die beschikbaar waren voor de indiening op de dag van de deadline. Steuncertificaten die al werden ingediend vóór de dag van de deadline beschouwen we ook als beschikbaar.

Het aantal beschikbare GSC is gedaald met 129.038 ten opzichte van de vorige handelsperiode. Deze daling wordt onder meer veroorzaakt door een lager aantal uitgereikte certificaten in handelsperiode 23-24 tegenover de vorige handelsperiode, ondanks dat de handelsperiode 5 maanden langer was (zie sectie 2.3). In tegenstelling tot de vorige handelsperiode, werden er geen GSC uit de markt gehaald door de opkoopregeling van de Vlaamse Overheid (zie sectie 6.1), wat ervoor gezorgd heeft dat het aantal beschikbare GSC niet nog verder daalde.

Tijdens de vorige handelsperiode nam het aantal beschikbare WKC aanzienlijk toe, met een stijging van ongeveer 3,2M. In de huidige handelsperiode zette deze toename zich nog sterker door, er werd namelijk een stijging van ruim 5,5M WKC vastgesteld. Net als in de vorige handelsperiode is deze scherpe stijging het gevolg van het aantal uitreikingen dat hoger is dan het aantal in te dienen WKC. Er zijn dit jaar ook geen WKC opgekocht in het kader van de opkoopregeling (zie sectie 6.1).

In totaal waren er 64 certificaatplichtige toegangshouders geregistreerd in de toegangsregisters van de netbeheerders. Op drie toegangshouders na leverde elke toegangshouder de vereiste steuncertificaten in. Tabel 6 toont het indieningspercentage: het aantal ingediende steuncertificaten ten opzichte van het aantal in te dienen steuncertificaten.

Tabel 6: Het percentage ingediende steuncertificaten ten opzichte van het aantal in te dienen steuncertificaten.

Handelsperiode	GSC	WKC
Apr '19 - Mrt '20	98,1%	100%
Apr '20 - Mrt '21	100%	100%
Apr '21 - Mrt '22	98,7%	98,8%
Apr '22 - Mrt '23	99,9997%	99,9997%
Mei '23 – Okt '24	99,985%	100%

6 Steuncertificatenoverschot

Interactief dashboard

https://dashboard.vreg.be/report/DMR_Steuncertificaten_Quotum.html

De grootte van het overschot – het aantal steuncertificaten dat overblijft op de markt na afloop van de certificatenverplichtingen – is belangrijk voor een goede marktwerking. Historisch gezien was er een hoog overschot dat door de opkoopregeling kleiner is geworden. De laatste twee jaar zien we dat het stilaan te klein is geworden bij GSC, wat stijgende prijzen op de markt heeft veroorzaakt.

In een eerste sectie vindt u een beschrijving van de opkoopregeling, daarna wordt er verder ingegaan op de steuncertificatenoverschotten. Als laatste vindt u een overzicht van de partijen waarbij deze overschotten zich bevinden.

6.1 De opkoopregeling

Om het hoge steuncertificatenoverschot op de markt weg te werken, werd de opkoopregeling in het leven geroepen. Deze regeling laat de Vlaamse elektriciteitsdistributienetbeheerders toe om steuncertificaten in te dienen bij de Vlaamse Nutsregulator. Zij krijgen hiervoor een vergoeding van het VEKA met middelen uit het Energiefonds of de algemene uitgavenbegroting. De opkoopregeling werd voor het eerst in 2016 uitgevoerd voor GSC en in 2017 voor WKC.

Het Energiefonds wordt gespijsd via de maandelijkse heffing ‘Bijdrage Energiefonds’, die in 2022 van toepassing was op elk afnamepunt in het Vlaamse Gewest²³. Meer informatie over deze bijdrage vindt u op onze website²⁴.

De middelen uit het Energiefonds die beschikbaar worden gesteld voor de opkoop van steuncertificaten door de DNBs, vermeld in artikelen 6.4.14/2 en 6.4.14/3 van het Energiebesluit, worden telkens vastgelegd via Ministerieel Besluit²⁵.

Sinds 2021 werden geen WKC meer opgekocht, ook al is er een zeer groot overschot. De netbeheerders slagen er niet meer in alle WKC te verkopen of om er redelijke prijzen voor te krijgen op de veilingen die zij organiseren. Volgens het Ministerieel Besluit van 13 november 2024²⁶ kan er voor handelsperiode 24-25 opnieuw WKC uit de markt gehaald worden via de opkoopregeling en dit voor maximum €25.000.000. Deze opkoop vond plaats in december 2024.

Sinds mei 2023 worden ook geen GSC meer uit de markt gehaald. In plaats daarvan werden de distributienetbeheerders vergoed voor de steuncertificaten die met verlies op de veilingen zijn verkocht, en dit volgens het ministerieel besluit tot bepaling van de voor het kalenderjaar 2023 beschikbare middelen voor de vergoedingen voor de opkoop van groenestroomcertificaten en

²³ Energiedecreet: Titel XIV, Hoofdstuk I. Heffing op de afnamepunten van elektriciteit

²⁴ <https://www.vlaamsenutsregulator.be/nl/heffingen>

²⁵ Het Ministerieel besluit van 2 december 2022 tot bepaling van de voor het kalenderjaar 2021 beschikbare middelen voor de vergoedingen voor de opkoop van groenestroomcertificaten en warmte-krachtcertificaten door de elektriciteitsdistributienetbeheerders en indiening bij de Vlaamse Nutsregulator, vermeld in artikel 6.4.14/2 en artikel 6.4.14/3 van het Energiebesluit van 19 november 2010. RAPP-2025-02

²⁶ https://etaamb.openjustice.be/nl/ministerieel-besluit_n2024010412.html

warmte-krafcertificaten door de elektriciteitsdistributienetbeheerders, vermeld in artikel 6.4.14/2 en artikel 6.4.14/3 van het Energiebesluit van 19 november 2010²⁷. Deze vergoeding bedroeg maximaal €148.000.000 voor GSC en werd eind 2023 betaald.

In Tabel 7 vindt u de aantallen steuncertificaten die voor de opkoopregeling zijn ingeleverd door de netbeheerders. Eenmaal ingeleverd verliezen deze certificaten elke waarde voor verder gebruik.

Tabel 7: Aantal steuncertificaten ingeleverd voor de opkoopregeling.

	GSC	WKC
2016	1.788.433	NVT
2017	2.987.996	11.102.706
2018	1.035.821	1.942.390
2019	702.225	1.142.741
2020	423.655	2.601.941
2021	984.000	0
2022	328.889	0
2023	0	0

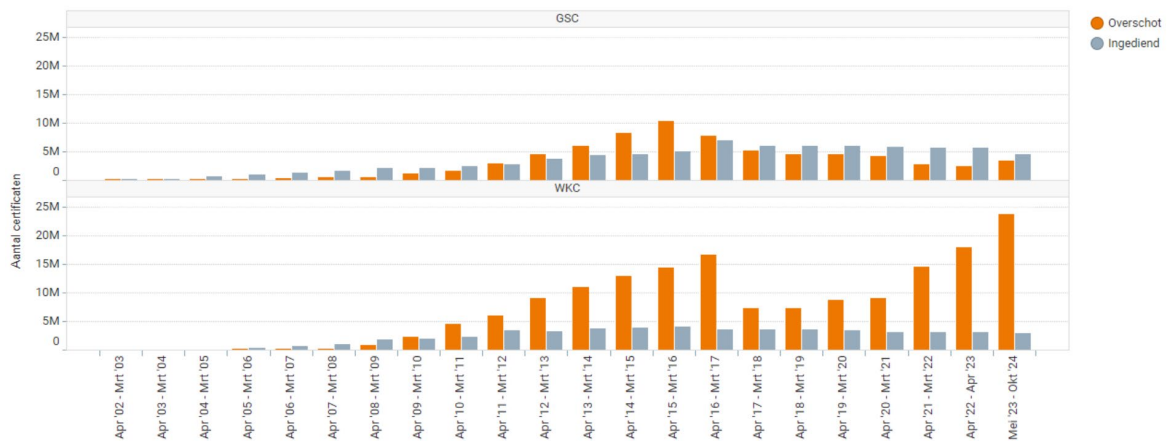
6.2 Overschotten

Tabel 8 toont de overschotten van de voorbije vier jaren. We kijken telkens naar de dag na de indieningsdeadline. Enkel in 2022 kijken we naar 1 april, ondanks de deadline van 30 april (zie sectie 1.2). De verhouding van het overschot en het aantal in te dienen certificaten is bij GSC significant gestegen in vergelijking met de vorige handelsperiode. Dit is onder andere doordat er tussen mei 2023 en oktober 2024 geen GSC werden opgekocht door de Vlaamse Overheid (zie sectie 6.1). Bij WKC staat de verhouding op het hoogste niveau ooit.

Tabel 8: Het steuncertificatenoverschot en de verhouding van het overschot en het aantal in te dienen steuncertificaten.

	GSC		WKC	
	Overschot	Overschot/in te dienen	Overschot	Overschot/in te dienen
1/04/2021	4.151.460	72%	9.032.229	285%
1/04/2022	2.696.889	46%	14.576.719	460%
1/05/2023	2.418.587	43%	17.899.278	590%
1/11/2024	3.316.914	73%	23.771.517	803%

Figuur 25 geeft een overzicht van de evolutie van het jaarlijks certificatenoverschot. De 'overschotten' in de eerste jaren ontstonden doordat niet alle vereiste certificaten werden ingediend, ook al waren er voldoende steuncertificaten in de markt. Pas vanaf 2007 (GSC) en 2009 (WKC) werd voor ongeveer 100% aan de certificatenverplichtingen voldaan.

Figuur 25: De evolutie in overschot en inlevering van GSC (boven) en WKC (onder).

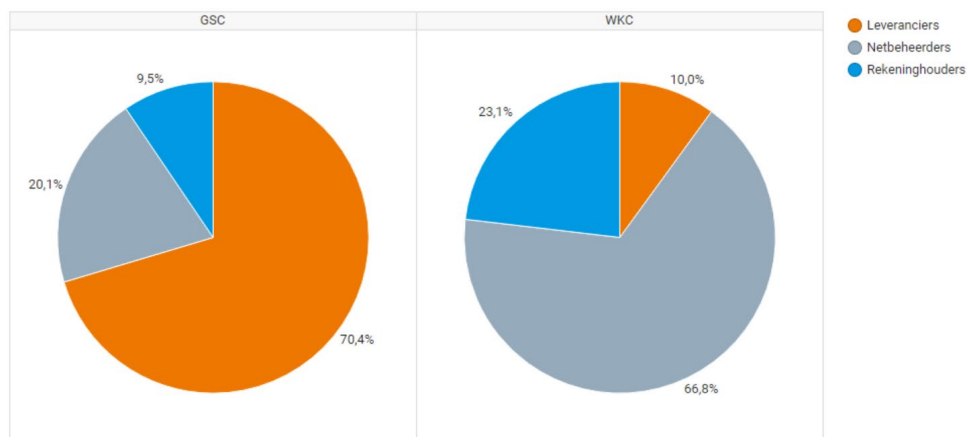
6.3 Portefeuilles

De steuncertificatenoverschotten bevinden zich bij verschillende marktpartijen. Hier vindt u de verdeling van dit overschot over de verschillende portefeuilles.

In Figuur 26 en Figuur 27 onderscheiden we drie groepen marktpartijen:

- Leveranciers
- Netbeheerders
- Rekeninghouders.

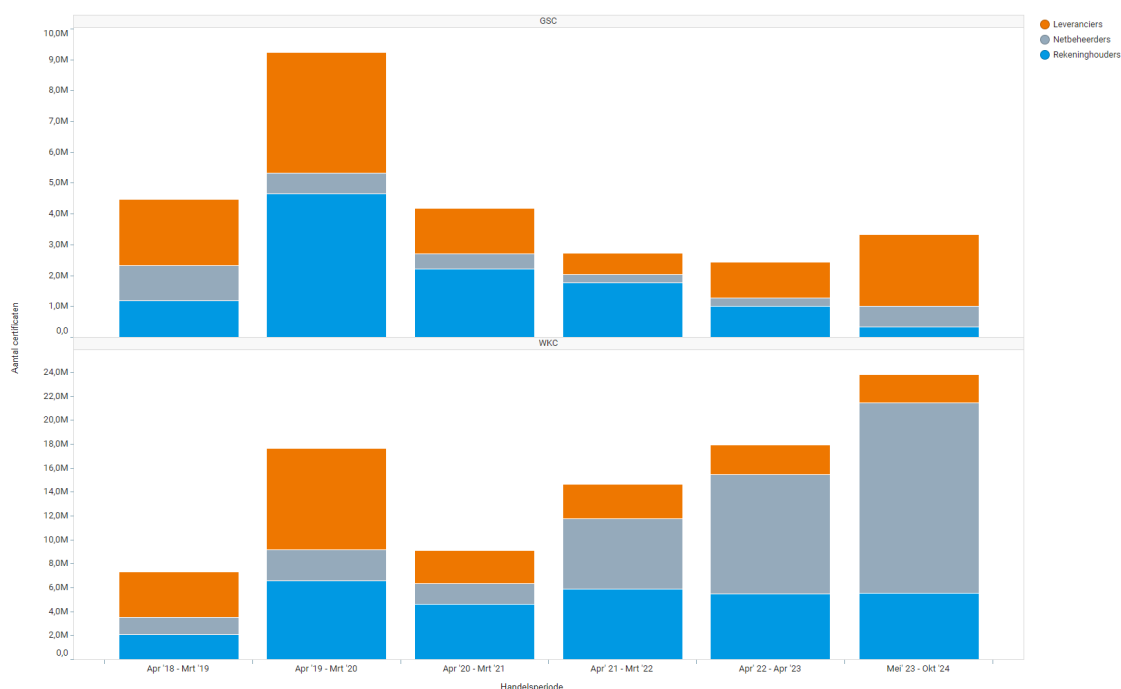
We maken deze opsplitsing op basis van gegevens afkomstig van het VREG-platform, waar alle steuncertificatentransacties plaatsvinden. We houden hierbij wel nog rekening met de marktpartijen die zelf geen leverancier zijn, maar daar wel sterk mee verbonden zijn. Denk aan een traderafdeling van een leverancier, of een andere entiteit die er nauw mee verbonden is. Deze partijen worden in de volgende figuren ingedeeld bij de leveranciers. Merk op dat onze kennis over deze traderafdelingen en verbonden entiteiten beperkt is. Het resultaat is dus een schatting.

Figuur 26: De verdeling van het GSC (links) en WKC (rechts) overschot op 1 november 2024 over de marktpartijen.

Zoals in Figuur 26 te zien valt, zat het beperkte overschot aan GSC op 1 november 2024 voornamelijk bij de energieleveranciers en is het verdubbeld in vergelijking met de vorige handelsperiode (zie Figuur 27). Ook het aandeel dat in portefeuille van de netbeheerders zit, is meer dan verdubbeld. Daarnaast valt duidelijk op te merken dat de portefeuilles van de rekeninghouders meer dan gehalveerd zijn. Rekeninghouders kunnen producenten zijn die GSC toegekend krijgen of traderafdelingen van leveranciers.

Bij WKC is het overschot zeer groot en is het aandeel van de netbeheerders het grootst. Zij blijven met grote voorraden aan WKC zitten door het hoge aanbod op de WKC-markt.

Figuur 27: Een overzicht van het overschot GSC (boven) en WKC (onder) en de verdeling onder de verschillende marktpartijen.

7 Vooruitblik

De werking van de steuncertificatenmarkt werd dit jaar door een aantal zaken beïnvloed, die ook een invloed zullen hebben naar de toekomst toe.

Een eerste grote wijziging was de verschuiving van de deadline van 30 april 2024 naar 31 oktober 2024. Deze zes bijkomende maanden hadden geen impact op het aantal steuncertificaten dat toegangshouders moesten indienen, maar gaven de toegangshouders meer tijd om de nodige certificaten te verkrijgen. De volgende handelsperiode telt opnieuw 12 maanden, deze loopt namelijk van 1 november 2024 tot en met 31 oktober 2025, waardoor het effect van het extra aanbod aan uitgereikte certificaten zal wegvallen.

In 2025 daalt het quotumpercentage voor GSC van 18% naar 11%. Hierdoor is de kans groter dat er voldoende GSC beschikbaar zijn voor de toegangshouders om zonder veel problemen aan hun certificatenverplichting te kunnen voldoen. De daling van het quotumpercentage zal vermoedelijk een positief effect hebben op het GSC-tekort en zal hopelijk voor meer zuurstof zorgen op de GSC-markt.

Een ander belangrijk aandachtspunt blijft het WKC-overschot. Dit jaar zagen we de verhouding tussen het overschot aan WKC en het aantal in te dienen WKC exploderen naar 800%. De netbeheerders kampen met grote voorraden en hebben moeite om deze aan redelijke prijzen te verkopen.

Het quotum voor WKC stijgt op 31 oktober 2025 van 11,2% naar 14%. Daarnaast werden er in december 2024 voor €25.000.000 aan WKC uit de markt gehaald (opkoopregeling), dit volgens het Ministerieel Besluit van 13 november 2024²⁸. Dit zal echter niet voldoende zijn om het overschot weg te werken. Het is aan de Vlaamse Regering om te overwegen hoe het aanzienlijke overschot kan worden aangepakt. Volgens hetzelfde Ministerieel Besluit werden de distributienetbeheerders eind 2024 vergoed voor de GSC die met verlies op de veilingen zijn verkocht, dit voor €67.000.000. Beide ingrepen hebben een impact op handelsperiode 2024-2025.

Daarnaast werd in 2024 de regeling rond de supercap gewijzigd, wat een impact heeft op komende handelsperiode 2024-2025. De bijdrage van supercapgerechtigde ondernemingen (m.a.w. elektro-intensieve ondernemingen) aan het Energiefonds wordt vanaf dan bepaald op basis van hun NACE-code in plaats van hun werkelijke elektriciteitsverbruik. Afhankelijk van de sector kunnen bedrijven aanspraak maken op een beperking van hun bijdrage van 0,5% of 1% van hun bruto toegevoegde waarde, met een minimum van €0,5/MWh.

²⁸ https://etaamb.openjustice.be/nl/ministerieel-besluit_n2024010412.html